

***Verslag van de KNNV-ARC-reis
naar Slovenië
van 8 t/m 19 mei 2025***

Verantwoording

Dit verslag bevat bijdragen van alle deelnemers aan de reis naar Slovenië. De auteursnamen worden bij elk onderdeel vermeld.

Ook bij de foto's is de auteur vermeld; indien de naam ontbreekt, dan is Ad. Littel de auteur.

De eindredactie en vormgeving van dit verslag is uitgevoerd door Ad. Littel, die ook aan de reis deelnam.

Het verslag wordt opgenomen op de website van de ARC. Het is als PDF-document gratis aan te vragen bij Ad. Littel: ad.littel@hetnet.nl.

Deelnemers

Aan deze reis namen de volgende personen deel (alfabetisch op achternaam):

Tineke Hirschler (reisleader vanuit de ARC; organisatie van treinreis)

Paul Veenfliet (ingehuurd reisleader, voor excursies, logies en organisatorische zaken)

Elly van Es
Mike Hirschler
Ad Littel
Ron Mes
Lida den Ouden
Ellen Pont
Hanny van Wijgerden

Dit is een ongebruikelijk kleine reisgroep, die precies paste in een Fiat-personeelbus voor 8 personen en 1 chauffeur (Paul), hetgeen de uitdrukkelijke voorkeur had van Paul.

Het reisgezelschap in schuilhut nabij Gorenje jezero, naast de brug over de zuidpunt van het grote meer, alwaar wij twee maal lunchten. (foto door tussenkomst van Mike Hirschler)

Foto voorzijde: Uitzicht vanuit het NW over de grote vlakte waarin het seizoensgebonden meer Cerknisko jezero ligt. De heuvels zijn bedekt met gemengd bos van beuk, zilverspar en fijnspar. Op de voorgrond een bovengronds riviertje dat onder ons uitzichtpunt in de berg verdwijnt. Later op die dag bezoeken we grote dolines waarin deze rivier verder stroomt naar Ljubljana. Zie dagverslag van 13 mei. (foto: Ad. Littel)

Foto achterzijde: Grote rotsbrug bij Rakov Skocjan, waaronder de rivier van ons grote meer verder stroomt naar Ljubljana. (zie dagverslag 13 mei). (foto: Ad Littel)

Inhoudsopgave

- Algemene inleiding op de reis naar Slovenië
- Het land Slovenië, een kenschets van ons reisdoel
- Excursieprogramma
- Dagverslagen van de reisdeelnemers
- Overzicht van waargenomen soorten planten
- Overzicht van waargenomen soorten kranswieren
- Overzicht van waargenomen soorten vogels
- Overzicht van waargenomen soorten overige dieren

Overzichtkaart van Slovenië (paarse grens) en de buurlanden. Let op het kleine stukje Sloveense kust aan de Adriatische Zee tussen Triëst en Istrië. (bron: Wolters-Noordhoff, 'Grote Europa-atlas', 1992)

Algemene inleiding op de reis naar Slovenië

(door Ad. Littel)

Dit is het verslag van een reis die een groep natuurliefhebbers maakte naar Slovenië van 8 – 19 mei 2025. Twee dagen werden gebruikt voor heen- en terugreis per (nacht-)trein, wat bij de ARC voor dit soort afstanden de regel is.

De meeste deelnemers zijn lid van de KNNV. De namen van de deelnemers staan vermeld op de colofonpagina.

De reis was georganiseerd door de Algemene ReisCommissie (ARC) van de KNNV. Deze had de in Slovenië woonachtige Nederlander Paul Veenvliet ingehuurd om het reisprogramma in te vullen en voor logies en vervoer te zorgen. Hij doet dit met zijn bedrijf 'Zwerinice tours', waarbij een voordeel is, dat hij vloeiend Sloveens spreekt en de natuur van de streek zeer goed kent.

Deze reis betrof een algemene natuurreis, dus een reis tijdens welke kan worden gekeken naar alle aspecten van de natuur: geologie, vogels, planten, insecten, enz. De reisgroep had een gespreide belangstelling; er waren wel specialisten voor planten, vogels en vlinders, maar de meeste deelnemers hadden ook oog voor het landschap, de schoonheid van de natuur en voor de culturele bezienswaardigheden.

Een vergelijkbare reis werd door de ARC ook in 2017 georganiseerd, maar dan voor een grote groep. Het verslag van die reis is te vinden op de website van de ARC.

Er werd gelogeed in pension Kmetija Logar in het dorpje Žerovnica. Dit dorpje ligt aan de rand van het grootste meer van Slovenië (Cerniško Jezero), een meer evenwel dat als gevolg van karstverschijnselen in de zomermaanden in de bodem verdwijnt. Ontbijt en diner werden verzorgd door de uitbaatster van het pension, Ivanka. Zij verkoopt ook bier en wijn. Handig, want er is geen winkel in het dorpje. Lunches werden verzorgd door de in Cerknica woonachtige Lilijana Mahne, die hiervoor dagelijks een steeds verrassende verzameling van gevulde broodjes en andere versnaperingen bereidde.

Tijdens de reis namen deelnemers taken op zich ten behoeve van de verslaglegging. Zo kon men 's morgens intekenen op het maken van een dagverslag. Verder wierpen enkele deelnemers zich op, om een lijst bij te houden van waargenomen soorten vlinders en vogels. Ad nam de verantwoordelijkheid op zich, om een plantenlijst samen te stellen.

Zo is dit reisverslag een mooie co-productie geworden, waarop iedereen op haar/zijn manier trots kan zijn, en wat het overige betreft hopelijk met herkenning en tevredenheid kan terugkijken op deze reis.

Aan het eind van de reis ervoeren enkele deelnemers een zeker gevoel van triestheid, omdat de ARC zich einde 2025 opheft en dit soort natuurreizen van de KNNV wellicht nooit meer zal worden aangeboden.

Het land Slovenië, een kenschets van ons reisdoel

(door Ad. Littel)

Weinig mensen zijn bekend met het land Slovenië. Hooguit herinneren zij zich, dat dit de eerste deelrepubliek was die zich afsplitste (in 1991) van de Joegoslavische Federatie en dat dit probleemloos verliep, zulks in tegenstelling tot de overige deelrepublieken (denk aan de kwestie Srebrenica). Slovenië was altijd al erg op Midden-Europa georiënteerd, omdat het lang deel uitmaakte van het Habsburgse keizerrijk (samen met het Italiaanse Zuid-Tirol en het Kroatische Istrië). Het was nooit een echt 'Balkanland'. De rest van de Balkan behoorde lang tot het Ottomaanse (Turkse) rijk, hetgeen nog steeds merkbaar is.

Slovenië is een klein land (circa 50% van Nederland) met slechts 2 miljoen inwoners. In het noordoosten is landbouw een dominante ruimtegebruiker, maar de rest van het land bestaat grotendeels uit bossen (vooral gemengd beuken-fijnsparbos). In het noordwesten liggen deze bossen op uitlopers van de Alpen (tot ruim 2000 m). In ons doelgebied

overheerst kalksteengebergte (tot 1300 m), waarin zeer uitgebreide karstverschijnselen te zien zijn. De grote hoeveelheid bossen en de kalksteenbodem zijn in belangrijke mate de oorzaak van de grote biodiversiteit van Slovenië. De ligging op een overgang van Centraal Europa naar het Mediterrane gebied draagt hieraan ook bij. Aan het reisverslag van 2017 ontleen ik de volgende gegevens:

Vaatplanten: ruim 3000 soorten
Orchideeën: 79 soorten en ondersoorten
Libellen: 72 soorten
Dagvlinders: 150 soorten
Zoetwatervissen: 100 soorten
Amfibieën: 21 soorten
Reptielen: 22 soorten
Broedvogels: 229 soorten (incl. enkele onzekere soorten)
Zoogdieren: 75 soorten
Endemische planten: 66 soorten

Endemische dieren: 800 soorten, waaronder veel ongewervelden die in grotten leven
(bron: bijdrage Paul Veenvliet aan dat verslag)

Vooraf het aantal soorten planten valt in dit overzicht op. Dat grote aantal is te danken aan de hoge natuurrijkheid van de bossen (alleen selectieve houtkap, geen productiebossen) en de geologische en klimatologische variatie. Op het eerste zicht lijken veel bossen op elkaar, maar altijd blijkt vervolgens dat elk bos enkele eigen bijzondere soorten bevat. Dit hebben wij zelf ook ervaren. Verder zij opgemerkt dat de landbouwgronden in midden en zuiden van het land (zoals in ons gebied) erg extensief als hooiland worden gebruikt met zelden ook wat extensieve beweiding. Dat biedt veel ruimte aan allerlei kruiden en moerasplanten.

Aan de inleiding op Slovenië van de hand van Paul Veenvliet in het reisverslag van 2017 ontleen ik ook de volgende kenschetsen.

Weetjes over Slovenië.

Slovenië heeft een oppervlakte van 20.273 KM2 en ca. 2 miljoen inwoners. De hoofdstad is Ljubljana. Met 280.000 inwoners is Ljubljana de kleinste hoofdstad in Europa. De taal is Sloveens, hoewel in de grensgebieden tweetalig wordt gesproken. De meeste jongere Slovenen spreken Engels als tweede taal. Slovenië is in 2004 toegetreden tot de Europese Unie en kent als munteenheid de Euro.

Het weer in Slovenië.

Slovenië heeft een continentaal klimaat met warme, vaak droge zomers en winters met veel sneeuw. De gemiddelde middag temperatuur is 31 graden C in juli en 0 graden C in januari. Hoewel Slovenië een klein land is, zijn er grote regionale temperatuurverschillen. De kuststreek is duidelijk warmer dan het binnenland, waardoor het hele voorjaar aan de kust enkele weken eerder begint. Het land is bergachtig waardoor ook de hoogteligging het weer bepaalt. Vooral in het voorjaar en in de herfst kan het wisselvallig zijn met een snelle overgang van mooi en zonnig naar koud, winderig en regenachtig. In de zomer zijn er vaak hitte-onweersbuien in de namiddag. In grotten is het koel en vochtig met het hele jaar door een temperatuur van 8 graden C.

Natuur in Slovenië

Slovenië wordt gekenmerkt door een grote diversiteit aan dier- en plantensoorten. Van veel groepen komen twee of drie keer zo veel soorten voor als in Nederland. Deze rijkdom hangt samen met de geografische ligging, hoogteverschillen, verschillen in klimaat en de geologische ondergrond die we in dit land vinden. In Slovenië komen de grote biogeografische zones van midden Europa bij elkaar: de Alpen, de Pannonische vlakte (Hongaarse poesta), het Dinarische gebergte en het Middellandse zeegebied. Naast wijd verspreide soorten, heeft ieder van deze

zones kenmerkende dier- en plantensoorten. Tijdens onze reis lag onze verblijfplaats in de Notranjska regio, waar we overgangen vinden tussen de Alpen en het Dinarische gebergte. Het landschap wordt bepaald door lage bergen (tot 1100 m) die grotendeels bebost zijn. Dominerende boomsoorten zijn hier beuk, zilverspar en fijnspar, terwijl we plaatselijk grove den, zachte berk, esdoorn en linde vinden. In de struiklaag domineren op veel plaatsen hazelaars en de ondergroei is soortenrijk met bijvoorbeeld alpencyclamen en het plantje *Haquetia epipactis*, dat lijkt op een composiet maar een sterk aangepaste schermbloem is.

Economie (auteur Ad. Littel)

Hoewel Slovenië het meest welvarende land van de voormalige Joegoslavische landen is, maakte het op ons een tamelijk arme indruk. Er wordt maar op weinig manieren geld verdiend: in de wijnbouwgebieden in het NO, in de beperkte maakindustrie in de grote steden Maribor en Ljubljana, en in de havenstad Koper. Die laatste ontleent zijn belang aan de keuze van Oostenrijk om Koper als zijn zeehaven te gebruiken. Deze handelsroute bestaat al sinds de Romeinse tijd, want er liggen geen hoge bergpassen op de route. Dit leidt tot een constante stroom van vrachtwagens en goederentreinen richting Graz en Wenen, maar zelfs naar Budapest. Zoals gezegd, wordt hout uit de vele bossen in hoofdzaak voor eigen gebruik gekapt, waardoor de houtindustrie geen exportfactor van betekenis is.

In de rest van het land hebben mensen een baantje in de bouw, bij de overheid of in de dienstverlening. Daarvoor wordt vaak ver met de auto gereden. Om het leven betaalbaar te houden woont men graag in een dorpje en heeft een moestuin of een akkertje nabij het huis. Paul vertelde ons, dat de prijzen voor gewone levensmiddelen in de supermarkt even hoog zijn als bij ons, maar dat Slovenen gemiddeld maar half zoveel geld verdienen.

Toerisme lijkt een kleine factor in de Sloveense economie. Buurlanden Italië en Kroatië lokken veel meer toeristen.

Geschiedenis

Dat Slovenië ondanks de soepele afscheiding van Joego-Slavië in 1991 een roerige geschiedenis heeft, moge blijken uit het volgende (bron: Wikipedia, vandaar enkele afbrekfouten in tekst):

Het huidige Slovenië behoorde eeuwenlang tot Oostenrijk. De Slovenen leefden in de kroonlanden Krain, Karinthië, Stiermarken, Küstenland (Primorska) met het graafschap Görz (vorstelijk graafschap Gorica en Gradišče), en het achterland van Triëst. Een klein deel van het huidige Slovenië lag in Hongarije: Prekmurje (Muravidék) wat betekent 'aan de overzijde van de Mur', de grensrivier met Hongarije.

In 1866 werden enkele westelijke, door Slovenen bewoonde, gebieden afgescheiden van Oostenrijk en

toegewezen aan het nieuwe Koninkrijk Italië. In 1918 volgde het grootste deel van Küstenland (Primorska) met de stad Triëst en een aantal andere kuststeden. Enkele honderdduizenden Slovenen kwamen toen samen met Kroaten in Italië te wonen in wat Istrië heette. In 1918 werden door Slovenen bewoonde delen van de Oostenrijkse kroonlanden, Krain, Karinthië, Stiermarken samen met de voornamelijk door Slovenen bewoonde en tot dan Hongaarse Prekmurje samengevoegd als provincie Slovenië in de kortstondige staat van Slovenen, Kroaten en Serviërs (SHS), die zich al snel transformeerde tot het koninkrijk Joegoslavië. Op dat moment, in de periode 1919-1920, werden de grenzen van Slovenië vastgelegd in het Verdrag van Saint-Germain (noordgrens), het Verdrag van Rapallo (westgrens) en het Verdrag van Trianon (noord-oostgrens). Na de bezetting in 1941 werd Slovenië opgedeeld tussen Duitsland, Italië en Hongarije. Deze met elkaar in bondgenootschap verbonden staten probeerden in hun deel de Sloveense taal en cultuur te marginaliseren en de Slovenen vervolgens onder druk te germaniseren, italianiseren dan wel magyariseren. Een aanzienlijk aantal Slovenen, met name in het 'Duitse' deel, gaf daar gevolg aan. Anderen organiseerden een hevige bevrijdingsstrijd die voorlopig onderling werd gestreden omdat de nationalistische Sloveense Domobranci en het

communistische Sloveense Bevrijdingsfront elkaar de voorrang betwistten. De communisten voegden zich in de partizanen van Tito en met toestemming van de geallieerden kregen zij in 1945 de overmacht. Grote aantallen nationalistes werden toen geëxecuteerd en op 10 augustus 1945 ging Slovenië samen met het door Joegoslavië geannexeerde Istrië als 'volksrepubliek Slovenië' deel uitmaken van het Democratisch Federatieve Joegoslavië, dat zich een paar maanden later, na de onvrije verkiezingen op 11 november, 'Federatieve Volksrepubliek Joegoslavië' ging noemen, en nog weer later, van 1963 tot 1991, 'Socialistische Federatieve Republiek Joegoslavië' (SFRJ) heette. Tot 1954 was er strijd met Italië over de stad Triëst die uiteindelijk toch Italiaans zou blijven (er is een Sloveense minderheid in Italië). Slovenië was de welvarendste republiek in deze federatie. Op 7 maart 1990 werd de naam "Socialistische Republiek Slovenië" gewijzigd in "Republiek Slovenië". In 1991 werd Slovenië onafhankelijk. Hieraan ging de Tienjarige Oorlog vooraf, die werd beëindigd door het Akkoord van Brioni. Op 1 mei 2004 trad het land toe tot de Europese Unie. Inmiddels is het eveneens lid van de NAVO en van de OESO. Op 1 januari 2007 is Slovenië officieel toegetreden tot de eurozone. Dit betekende het einde van de Sloveense tolar.

Uitzicht vanaf klif boven Ajdovščina (foto: Ad Littel)

Overzicht van de gemaakte excursies

(door Ad. Littel)

Dit is een kort overzicht van de plekken die we bezochten tijdens de reis. In de dagverslagen leest u de details van de belevenissen op deze dagen. NB: op verzoek van Paul zijn enkele bezochte terreinen niet al te specifiek benoemd, omdat de bekendheid hiermee een kwaliteit is van zijn reisbureau.

Vrijdag, 9 mei

De nachttrein brengt ons 's morgens in Čelje in NO-Slovenië. Per busje naar ons pension in Žerovnica, alwaar een late lunch.

's Middags een excursie naar een mooi beukenbos ten NO van Cerknica. Eerste kennismaking met de rijke Sloveense flora van bos op kalksteenbodem. Ook bezoek aan enkele droge hooilanden met orchideeën.

Zaterdag, 10 mei

Bezoek aan bezoekerscentrum in Dolenje jezero. Daarna bezoek aan enkele plekken langs het grote meer van Cerknisko jezero, vooral in het zuidelijk deel, alwaar enkele waterbronnen zijn.

Zondag, 11 mei

Bezoek aan enkele locaties in de bossen ten westen van het grote meer. 's Middags een beklimming van de berg Sveta Trojica (1150 m) met mooi uitzicht.

Maandag, 12 mei

's Morgens eerste korte wandeling langs de beek van Žerovnica. Dan naar de grot Križna jama ten NO van Žerovnica voor een excursie ondergronds. Voor wie dit te zwaar is, kan met Paul een bergweide bekijken. In pension een diner als lunch. Om 16:00 uur naar Stari trg, alwaar een infocentrum over de bruine beer. Daarna in twee groepen met een gids naar observatiehutten in de bergen om bruine beren te spotten.

Dinsdag, 13 mei

Bezoek aan een aantal plekken aan de westzijde van het grote meer. Ook een vogelhut en een uitzichtpunt aan de NW-punt.

's Middags bezoek aan enkele grote dolines waarin de rivier deels ondergronds en deels bovengronds stroomt: Ravov Škocjan, deel Mali narovni most. Spectaculaire rotsbruggen.

Woensdag, 14 mei

Bezoek aan Ekomuzej in Pivka. Daarna bezoek aan drooggevalle meer Petelinsjko jezero, dat ten NO van Pivka ligt. 's Middags de bergen in, tussen Pivka en het grote meer. Mooie droge hooiweiden en een soort watertje met geelvuurbuikpad.

Donderdag, 15 mei

Bezoek aan West-Slovenië nabij de grens met Italië. Bij het dorpje Ajdovščina een wandeling langs bergweiden. Na de lunch (bij begraafplaats dorpje) een tweede wandeling door bergweiden naar een klif met een mooie rotsboog en uitzicht.

Vrijdag, 16 mei

Bezoek aan de Adriatische kust bij de havenstad Koper. 's Morgens bezoek aan het tegenwoordig streng beschermde moerasgebied Škocjanski zatok, dat deels zoet is en deels een zout getijdengebied. Rondwandeling om het zoete gedeelte.

's Middags een bezoek aan een strand ten noorden van de haven met een soort zilt schor.

Zaterdag, 17 mei

Bezoek aan het kustgebergte ten zuiden van Kozina. 's Morgens een berg op met mooie hooilanden. 's Middags iets zuidelijker bij Crni Kal een berg op naar een mooie klif met uitzicht op Koper. Hier afwisselend open bos en hooiland.

Zondag, 18 mei

Op onze terugreisdag bezoeken wij 's morgens nog het Bloke Plateau ten zuiden van het dorp Velike Bloke. Hier veenmoerassen (met nieuwe plantensoorten) en een grote beek (met rivierkreeft).

's Middags rijden naar het station van Ljubljana, waar de trein start richting Graz in Oostenrijk. In Graz stappen we over op de nachttrein.

Overzicht van het grote seizoensgebonden meer Cerklje Jezero, met dorpjes (waaronder Žirovnica) en bezienswaardigheden. Het ook bezochte Pivka ligt aan de westkant van de bergen links op de kaart. Het uitzichtpunt links-onder op de kaart is de berg Trojica, die wij op 11 mei beklommen. De groene band is de grens van de gemeente Cerklje ob Krki. (bron: brochure van toeristenorganisatie Zelenikras, gevonden in ons pension)

Aankomst bij de 'Tourist farm' Logar in Žirovnica. (foto Tineke Hirschler)

Inladen van onze bus pal voor ons pension Logar. Mike en Lida in beeld. Beneden in het pension is de eet/recreatiezaal en boven zijn de slaapkamers. (foto Tineke Hirschler)

Dagverslagen van de reisdeelnemers

Donderdag, 8 mei 2025: Heenreis, de wonderbaarlijke vertragsvermindering door Tineke Hirschler

We vertrekken met de trein vanaf Utrecht CS naar ons eindstation Čelje (spreek uit Tselje) in Slovenië. We zijn allemaal rond 12.30 uur aanwezig op de afgesproken plek in Utrecht. Tineke deelt de treintickets uit. Maar in tegenstelling tot wat er op het kaartje vermeld staat gaat het poortje er niet mee open. De medewerker van de NS laat ons er allemaal door en we lopen naar ons perron. Volgens de planning komen we morgen om 9.47 uur aan in Čelje en moeten we onderweg overstappen in Frankfurt Hbf en in Stuttgart. Daar moeten we op de nachttrein stappen. Maar ja, een treinreis door Duitsland is een heus avontuur. En dat is het vandaag ook weer. Al in Oberhausen komen we stil te staan vanwege een persoon op het spoor. Dat is snel over, denk je dan. Maar nee hoor! We staan er anderhalf uur stil waarna de reisinformatie aangeeft dat de trein niet verder zal rijden dan naar Frankfurt Flughafen. En anderhalf uur is precies de tijd die we voor de overstap hebben. Weg aansluiting! En dan blijkt, dat werkelijk elke trein die vanaf Frankfurt Flughafen vertrekt minimaal een uur vertraging heeft. Alle perrons staan overvol. We besluiten op Flughafen dan maar de eerste de beste trein naar Stuttgart

te nemen. Dat is een ICE, er zijn helaas nauwelijks zitplaatsen. Dus de meesten van ons staan of zitten op hun koffer. We ontdekken dat deze trein eerder in München is dan in Stuttgart omdat hij via München naar Stuttgart rijdt. Dat gaan we niet doen! We gaan er in München uit, dat is in ieder geval dichterbij Slovenië dan Stuttgart en het scheelt ons dan de volgende dag tijd. Zo gezegd, zo gedaan. We informeren onze lokale gids, Paul Veenfliet, over onze uitgestelde aankomst.

We hebben het al over het overnachten in een hotel. Maar dan blijkt er een wonder geschied! In München blijken we ruim twee uur na onze aankomst alsnog op 'onze' nachttrein te kunnen stappen. Het is ons een compleet raadsel. We checken bij de Reise Information of het echt waar is. En jawel, het klopt! Vanaf het Ostbahnhof kunnen we op onze nachttrein stappen. We reizen met de metro daarheen, kopen een wijntje en installeren ons in de gang van dit station om de wachttijd te overbruggen. De trein komt om 23.54 uur binnen en we zoeken onze slaapplekken op. Lekker schoenen uit en liggen!

Vrijdag 9 mei 2025: eerste dag in Slovenië door Tineke Hirschler (foto's: Tineke Hirschler)

Na een voor sommigen doorwaakte nacht komen we precies op tijd in Čelje aan. Maar Paul heeft het bericht over de wonderbaarlijk gehaalde overstap niet ontvangen en kan daarom niet op tijd in Čelje zijn. Geen probleem, we wachten op hem onder het genot van een kop koffie in hotel Europa. Het hotel doet ons denken aan het café Americain in Amsterdam. Ze hebben hier echter gebak in onvoorstelbaar intense kleuren. Čelje is een oude Habsburgse stad met mooie oude gebouwen in het centrum. Een paar mensen gaan nog even het centrum verkennen. Rond 11.30 uur is Paul er met het busje. Na twee uur rijden komen we bij onze accommodatie Kmetija Logar aan, gelegen in het monumentale maar kleine dorpje Zerovnica. Een mooi ruim huis waar we worden verwelkomd door Ivanka met een zelfgemaakte walnotenlikeur. We krijgen allemaal een kamer met eigen sanitair. We lunchen met heerlijke zelfgemaakte worst, kaas en brood.

Om 15 uur gaan we een klein uitstapje maken naar een beukenbos en hooilandjes ten NO van Cerknica. Een beukenbos op kalk is onvergelijkbaar met een beukenbos bij ons. Hier is heel veel ondergroei. Direct stort iedereen zich op de mooie planten in de berm. 'Kijk hier eens! O, wat mooi, moet je dit zien!' Bolletjeskers, een bijzondere dovenetel (*Lamium orvala*) en nog veel meer.

Zoals Paul al heeft voorspeld, zijn we nauwelijks aan het lopen te krijgen.

Het hooiland verderop staat vol met harlekijnen, een aantal drietandorchissen en een enkele aangebrande orchis. Maar ook de nodige soorten wolfsmelk, ranonkels en scheefkelk. Teveel om op te noemen. Intussen horen we van diverse kanten de roep van de grijskopspecht.

We zijn om 18 uur weer terug bij de accommodatie en gaan om 18.30 uur eten. Ivanka heeft pasta gemaakt met runderstoofvlees van eigen vee en met walnotensaus. Het dessert is het overschot van de zoete broodjes van de lunch.

Na het eten zoekt de helft van de reisgenoten hun kamer op, de andere helft blijft nog beneden om wat planten uit te zoeken.

De eerste kennismaking met Slovenië smaakt zeer zeker naar meer!

Zaterdag 10 mei, rondje meer van Cerknica.

door Mike Hirschler (foto's: Mike Hirschler)

Om 07.15 staan Tineke en ik buiten om een ommetje te maken. Meteen al horen en zien we zingende kramsvogels, enkele ringmussen en een horde huiszwaluwen en boerenzwaluwen. In de verte komt een zonnetje op. Het belooft een mooie dag te worden. Het dorp Žerovnica is goed onderhouden en blijkbaar is er geld, want er staan enkele dure auto's voor de huizen. Het ziet er sowieso goed verzorgd uit. Prima ontbijt vanochtend! Om 09.15 op weg naar het museum over de streek in Dolenje jezero, wat 'beneden meer' betekent.

Daar worden we ontvangen door Kristina die ons in prima Engels een degelijk verhaal vertelt over het meer Cerknisko jezero, dat zich vult en weer leegloopt afhankelijk van de hoeveelheid water die er op enig moment binnenkomt. Haar vader, stichter van dit museum, heeft er drie jaar over gedaan om een enorme maquette te maken van de vallei en daarin staan zo'n beetje alle stroompjes en karstgaten als in werkelijkheid. Het werkt ook nog en we zien hoe via beken en ondergrondse gaten het meer vol- en weer leegloopt.

Een mooie demonstratie van de grillige waterstromen in dit karstgebied. Men heeft nagegaan, dat nogal wat ondergrondse waterstromen uiteindelijk uitkomen vlakbij Ljubljana om daar de rivier de Sava te vormen welke weer uitmondt in de Ljubljanica die dwars door Ljubljana loopt. Kristina vertelt op een prettige manier en met een pointer kan zij vanaf haar zitplaats goed aangeven over welke delen van het dal zij het heeft. Natuurlijk is er een sage over twee families aan beide zijden van het meer die elkaar niet uit kunnen staan en waarbij, uiteraard, de zoon van de ene familie verliefd wordt op de dochter van de ander. Zoon mag van de vader van het meisje alleen de hand van de dochter als hij over het meer kan varen. Dat is niet eenvoudig en dus roept hij de hulp in van Jezerko, de geest van het meer. Die zorgt ervoor dat het meer op enig moment zo vol staat dat de jongeman er met een boot overheen kan. Aan de andere kant zal de dochter hem bij een lichtbaken opwachten. De snode vader van de dochter laat het licht verplaatsen naar daar waar het water in een groot gat de berg verdwijnt en de jongeman wordt verzwolgen door de watermassa. Dat brengt het meisje ertoe zich ook in het gat te storten en 'ze leefden nog lang en gelukkig' om het zo te zeggen. In de zaal waar het meer wordt gepresenteerd hangt een enorme poster met enkele van de meest voorkomende/meest bijzondere vissoorten in het meer. De tekeningen zijn gemaakt door Paul en zelfs de namen staan er ook in het Nederlands bij.

Daarna gaan we naar boven in het gebouw alwaar een zekere Matej ons vertelt over oude

gebruiken. Hijzelf heeft ervoor gekozen in het dorp te blijven om er gids te zijn; hij doet aan speleologie, geografie, etc. Hij zet zich af tegen de gemakzucht van de andere jeugd, hij zal zelf trouwens ook al eind in de 40 zijn schat ik, die liever achter de computer zit en 'zaken' doet en zittend rijk probeert te worden. Hij kiest dus de moeilijke weg. Sympathiek! In een 10 minuten durende fotopresentatie zien we dan de verschillende seizoenen en waterstanden van het meer aan ons voorbijtrekken. De mensen hebben hier speciale schaatsen ontwikkeld: een eenvoudig stuk plat hout met twee ijzeren 'glijders' in de lengterichting en een band om je schoen in te haken. Met een prikstok kan je dan tussen de benen door over het ijs schuiven. Dat is handig als je in de winter op het meer wilt gaan om te vissen bijvoorbeeld. Tegenwoordig wordt er veel gewoon geschaatst, hetgeen Matej niet echt op prijs kan stellen, heb ik de indruk. Het wordt hem allemaal veel te druk hier. Vervolgens neemt hij ons mee naar buiten waar in een kapschuur gewerkt wordt aan de traditionele platte boten.

Hij vertelt over het maken ervan, van hout van de hier veel voorkomende zilversparren, *Abies alba*, en er ontstaat een interessante discussie over hoe men de boten vroeger en nu maakte. Er schijnt hier een grote ijsstorm geweest te zijn in 2014, waarbij het bijna vier dagen achtereen ijzelde. Dat heeft honderden bomen doen omvallen, hetgeen eigenlijk wel goed is geweest voor de biodiversiteit in het algemeen. Matěj vertelt ons namelijk, dat steeds meer boeren ermee stoppen en dat hun landerijen dan tot bos worden. Dat heeft invloed op de biodiversiteit, die altijd juist door de combinatie van extensief bewerkte landerijen en bos, zeer groot was. De open plekken door de ijzelstorm kwamen de biodiversiteit ten goede, maar helaas heeft men al het hout weggehaald. Blijkbaar reden er een half jaar lang honderden trucks met hout het bos uit, zodat er geen hout meer overbleef en dit de biodiversiteit niet ten goede kwam. Dat geldt ook altijd!

Dan de bus in en op weg naar het meer. Onderweg zien we in het dorp een enorme linde. Paul vertelt ons dat je die alleen nog in dorpen ziet, niet meer in het bos, alles is gekapt. Jammer. We passeren een ooievaarsnest, niemand thuis, en gaan naar een overstromingsgebied bij het meer net ten zuiden van Dolenje Jezero, waar we op zoek gaan naar poeltjes met kranswieren voor Ron en iets met kevers voor Ad. Intussen ga ik achter de vogels aan. Ik noteer o.a. roodmus (gehoord, samen met Paul), Italiaanse gele kwikstaart, we horen kwartelkoning en zien en horen boompieper. Planten: hondsviooltje, knopbies, zomerklokje, stijf babarakruid en veel zeggesoorten. In een poel in de overstromingsvlakte vindt Ron een leuk kranswier. In enkele weides staan hier roodbruine koeien, nog met de kalveren erbij. Het zijn oorspronkelijke Simmenthaler-koeien uit Zwitserland. Tegenwoordig worden ze gekruist met Limousinkoeien hetgeen een vleeskoe oplevert en daardoor meer geld. Een ander soort veehouderij dus dan vroeger. Dan rijden we naar de andere kant van het meer, Gorenje jezero (betekent 'boven het meer'), alwaar we bij een brug onze lunch gebruiken. Ron gaat eerst hengelen, of moet ik zeggen haken?, naar waterplanten, maar de oogst is matig. Degene die de lunch bereidt heeft, heeft zich uitgesloofd voor ons en heerlijke broodjes met groene asperges gemaakt, broodjes in de vorm van een vogeltje met worst erin en o.a. kleine appelflappen, alles heel smakelijk. Bij de brug kunnen we zien hoe een grote groep huiszwaluwen steeds terugkeert op dezelfde plek langs het water om klei te halen.

Na de lunch gaat Paul ons voor over een pad dat rond het meer loopt. Uiteraard gaat het langzaam, de plantenliefhebbers kunnen niet loskomen van al het moois dat ze zien. We zien de stinkende bossla, middelste waterranonkel, mierikswortel bloeit wit, hondsviooltje, akeleiruit, grote keverorchis, verspreidbladige goudveil, gele dovenetel en veel meer, zie de plantenlijst. Paul

laat ons een veldkrekel zien en het hol dat hij maakt. Dat moet je ook maar net weten!

We komen langs verschillende informatieborden, die alle verwijzen naar bronnen die het meer voeden. Bij sommige komt water uit de bodem, bij andere niet. Bij een daarvan, de Obrh Colnici, heeft 'onze' Matej blijkbaar ooit ontdekt dat er een grottenstelsel van 2,7 km. lang achter de bron zit. Daarin lagen de overblijfselen van vier beren! Zie kaart

<https://www.katasterjam.si/?lo=14.4185&la=45.7205&z=16.21>.

Het stikt trouwens van de grotten in Slovenië; er zijn er meer dan 15.000 en jaarlijks worden er zeker nog 300 bij gevonden. In deze streek elk jaar ongeveer 1-10.

Dan komen we bij een stroompje waar vele duizenden ééndagsvliegen (*Siphonurus croaticus*) boven het water zwermen, een bijzonder gezicht. We nemen de tijd en proberen e.e.a. op de foto te krijgen. Ook elders langs de stroom zien we nog meer wolven van deze dieren en zij die het

leven al hebben gelaten drijven massaal mee met de stroom van de beek. De wandeling brengt ons verder langs een gewone hertenzwam, de bolletjeskers, Italiaanse aronskelk in bloei, grote dovenetel, *Moeringia muscosa* en ik hoor o.a. koekoek en zwartkop. De plant negenbladige tandveldkers sprak mij ook wel aan.

Paul voorop door de vlakte van Cerknisko jezero

Halverwege houden we een korte pauze bij een enorme, waarschijnlijk, perenboom. Wat doet dat ding daar? Teruglopend zien we nog een zijdeplantgentiaan, bloeiende éénbes en een veld vol zomerklokjes. En eenmaal over de weg zien we grauwe klauwier en horen we kleine en grote karekiet en de rietzanger.

Als toetje rijden we naar een supermarkt, zodat iedereen nog wat extra's kan kopen voor onderweg of 's avonds. Ik vind een fles wijn met een kiwi erop, dus mijn inkopen zijn in ieder geval geslaagd te noemen.

We zijn om 17.15 terug en gaan om 18.30 aan tafel, alwaar we een heerlijke groentesoep krijgen en daarna in witte kool gekookt gehakt met daarnaast heerlijke worst en aardappelpuree, gemaakt van in vet gekookte aardappelen. Vet is het wel eerlijk gezegd en dat bekomt ook niet iedereen even goed blijkt deze avond. Het is echter wel heel lekker! Intussen genieten we van een wijntje en een trijntje en na afloop komen de reisverhalen met moeilijke mensen, heel grappig. We kletsen nog na met Paul die mooie verhalen heeft over beren en olmen en er wordt nog wat gedetermineerd en dan is het bedtijd.

Zondag 11 mei 2025: naar het grote bos Javorniki

(door Ellen Pont) (foto's: Ellen Pont, tenzij anders vermeld)

Het Javorniki bos (esdoornbos), het reisdoel van vandaag, is een eindeloos groot bos ten zuidwesten van het Cerknicameer. Het is het grootste aaneengesloten bos van Midden-Europa en is eigenlijk een productiebos, maar het ziet er

niet uit als een Nederlands bos. Er worden geen hele stukken gekapt, maar individuele bomen, waardoor de ondergroei bewaard blijft. Het bestaat onder andere uit zilver- en fijnsparren en hopbeuken met hun donkere, grillige stammen.

Houthakkers verslepen met trekkertjes de gekapte bomen en maken daardoor modderpaden. Bij onze eerste stop zien we in een van die modderpaden de pootafdrukken van een beer, een lynx en een edelhert.

Afdruk berenpoot

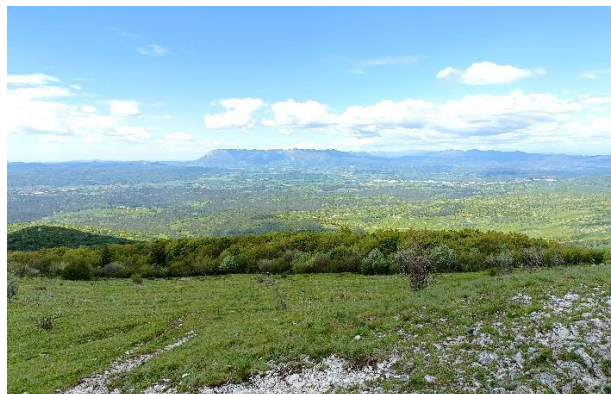

Berenpoep (foto: Mike Hirschler)

Bij een volgende stop zien we bomen met een blauwe streep erop. Die streep geeft de grens aan van het bosreservaat, waar dode bomen niet worden gekapt of verwijderd en waar sowieso geen houtkap is. Het verschil tussen reservaat en het productiebos is goed te zien. Het productiebos heeft ondergroei en is lichter, het bosreservaat heeft geen ondergroei en is een stuk donkerder. Herten houden meer van een bos dat licht is en ondergroei heeft. Wolven voelen zich meer thuis in het donkere natuurreservaat.

Weer een eindje verder met de bus komen we langs een militair oefenterrein dat nu op zondag niet in gebruik is. Daarom kunnen we nu rijden op een weg die bij militaire oefeningen afgesloten is. We maken een wandeling naar de top van de heuvel Sveta Trojica, waar op 1106 m een kerkje staat. Helaas zijn we niet de enigen die naar boven gaan, want talloze mountainbikers zwoegen naar boven en rijden in een rotvaart weer naar beneden, wat gevaarlijke situaties oplevert.

Het uitzicht vanaf de top is geweldig. Op de weites op de top staan onder andere wildemanskruid en een (wilde?) narcis.

Uitzicht vanaf de Trojica-berg naar westen (o.a. stad Pivka)

Op de weg terug zien we onder andere nog een mannetjesorchis, voorjaarsgentiaan en een dwergbrem.

De lunch nuttigen we na terugkomst van de heuvelbeklimming lager in het bos.

Daarna bekijken we nog een weite langs een duizenden jaren geleden ingestorte grot, nu een enorme diepte. Op het weite staan een inheemse pioenroos, affodillen en cypreswolfsmelk met roest, die als gevolg hiervan helemaal niet op een cypreswolfsmelk lijkt, maar die het wel degelijk is.

cypreswolfsmelk met roest

De allerlaatste stop is onder de snelweg en langs het spoor om rotszwaluwen in een kolonie huiszwaluwen te bekijken. We zien er gelukkig een paar vliegen. Maar nog leuker is de toevalstreffer van vandaag, een grote hazelworm die al eens zijn staart afgeworpen heeft. Desondanks is hij voor een hazelworm enorm groot.

Maandag 12 mei 2025: de grot Krizna Jama en berenspotten

door Mike Hirschler (grotbezoek en beren deel 2) en Elly van Es (rest) (foto's: Mike Hirschler)

Het grotbezoek

We staan bij de ingang van het grottencomplex Krizna Jama. We bezoeken deze met een aantal reisgenoten, niet iedereen ziet het zitten om het donker in te gaan en glibberige paden te bewandelen. We gaan de grot in onder leiding van Janja, een Sloveense dame die ons op een leuke reis door de grot meeneemt.

Hanny, Tineke, Ad, Ellen en ik lopen de eerste trap af en krijgen van Janja een overzicht te zien van het grottenstelsel. Dat loopt vele kilometers door. Wij gaan er maar een paar honderd meter in, maar genoeg om een goede indruk ervan te krijgen. Het heet ook wel de grot van de hollenbeer en we gaan horen en zien waarom. We moeten allemaal laarzen aandoen om besmetting met vreemde dieren en planten in het unieke ecosysteem van de grot te voorkomen. Ook krijgt iedereen een zaklantaarn en dat is maar goed ook. Janja gaat ons voor en vertelt onderweg over de structuren van de stalactieten en stalagmieten. Er is veel te bewonderen. Ons pad is grotendeels afgezet met een wit lint op de grond, daarbuiten mogen we niet komen. Op veel plaatsen zijn in de klei treden gemaakt en bijna overal is er een railing van hout of touw. Janja adviseert ons dringend, deze vast te houden. Ook Janja doet dat consequent en dat kan geen kwaad. Het geeft je in het donker net een steuntje en ondanks de kleitreden is het op sommige plekken best glad, of lijkt het op z'n minst glad. Met de lamp om onze nek kunnen we precies het stuk voor onze voeten verlichten.

Een eerste stop is bij een plexiglas kast waarin een schedel van een huidige bruine beer (boven) en die van een hollenbeer (beneden ligt). Die laatste beestjes waren best groot. In deze grot zijn er meerdere overblijfselen van gevonden. Een hollenbeer op vier poten was ongeveer 2 meter

hoog! Hollenberen leefden niet in deze grot, maar verbleven er voor hun winterslaap. Gewicht 1200 kg. De huidige bruine beren wegen maximaal de helft hiervan.

Onderweg laat Janja ons enkele kleine platte en geheel witte miljoenpoten zien, ongeveer 1 cm lang. Deze dieren leven van de poep van vooral vleermuizen. Of van poep van andere dieren die de grot in de winter bezoeken zoals slaapmuizen, uilen, muizen en kleine marterachtigen.

De rivier verdwijnt ergens in een andere grot en ze komt dan 2 km verderop weer 'boven water' in het Cerknicameer.

Janja vertelt ons over de rivier van de zeven meren die uiteindelijk in de rivier Ljubljanica terechtkomt en vandaar na een lange reis in de Zwarte zee uitkomt.

Op drie plaatsen hangt hoog boven ons een eenzaam vleermuisje, een kleine hoefijzerneus. Maar het is ver weg en er mag niet te lang licht op, dus meer dan een zwart gevalletje is er niet van te maken. Sommige stukken rots zijn grijs en dat komt door een mix met mangaan. Verder veel bruin door de verwerking van de kalkstenen. En rode kleuren komen door ijzer.

We doen een kleine boottocht op een ondergronds meer. Het is een grote gele dingy en we moeten op de rand zitten. Janja peddelt rustig over het meertje. Ze doet ook nog even een licht aan onder het bootje, wat een prachtig effect heeft en onder ons kunnen we het kristalheldere water de bodem zien, wellicht een meter of 2 diep. Bij terugkomst staan er langs het water zowaar paddenstoelen, een *Coprinus*-soort (inktzwam) en op het hout van de kleine steiger ontdek ik nota bene *Ozonium*, hetgeen steriel weefsel is van diezelfde inktzwam.

In een kleine plas langs ons pad ontdekt Janja een minuscuul wit garnaaltje, dat zich snel onder een steen verbergt door ons licht. Op meer plaatsen treffen we platte miljoenpootjes aan (*Brachydesmus inferus*), altijd in de buurt van poepjes. Ook kruipt er iets van een springstaartje weg, ook wit natuurlijk, de Giant cave springtail (*Absolonia gigantea*). Nou, zo groot vond ik hem niet, eigenlijk! In totaal zijn er in deze grot al 60 verschillende soorten dieren aangetroffen, wat veel is voor grotten in het algemeen.

In een ander deel van de grot zit de kaak van een hollenbeer in het gesteente en ergens anders ligt een stapel botten van hollenberen die men daar heeft laten liggen.

Fossiele onderkaak hollenbeer

De stalagmieten en stalagtiën hebben een veelheid aan vormen die spaghetti heten of gordijn en andere vormen lijken op een kasteel, een kabouter, een kikker, het monster van Loch Ness, een cupcake, een dwerg, etc. Je kan er van alles van maken.

Dan komen we langs Lake Tiberias, het enige meertje van de 20 dat geen nummer heeft, maar wel een naam. Door een natuurlijke dam is het afgescheiden van de rivier.

Op de terugweg nemen we kort een afslag naar een andere deel van de grot waar geen water stroomt, het is er dus rustig en ook warmer. We zijn nu 400 m diep in de grot op de plek waar de hollenbeer geslapen zou hebben. Dit is de 'hoofdact' van deze excursie: het hol van de hollenbeer.

Er is nooit een compleet skelet van een beer gevonden. Alleen botten. Waarschijnlijk zijn de resten van dode beren hier door andere beren weggeschoven en door het water meegenomen-/afgevoerd. De 'ingang' van de plek waar de hollenbeer geslapen zou moeten hebben is een helemaal gladgeschuurde rots. Het verhaal is dat die grote beer, en velen na hem/haar, zich min of meer in deze plek gewurmd moeten hebben en dat dat een schuurplek heeft gegeven. Mooi verhaal.

Op enkele plekken treffen we de handtekeningen en jaartallen aan van toeristen of werkers die ooit in de grot waren. De oudste is van 1571. Ze zijn alle gedocumenteerd. Ze lijken heel vers, maar dat komt omdat er geen regen is hier, geen wind en in principe komt er ook geen licht op, hetgeen de tekeningen heel goed houdt.

Janja sluit de wandeling af met een ervaringsdingetje. Zij vraagt ons alle lantaarns uit te doen. We staan in het stikdonker en je hebt direct geen idee meer waar je heen zou moeten voor de uitgang en al helemaal niet waar je zou moeten lopen. Er liggen rotsblokken, er stroomt ergens water, het pad slingert hevig, de klei kan glibberig zijn, een schier onmogelijke opgave. Even later zien we in de verte het licht van de uitgang. Janja meldt dat als we geen verlichting zouden hebben het ook dan bijna onmogelijk zou zijn om er te komen!

Wat een mooie ervaring en wat een interessante excursie was dit! We leveren lantaarns en laarzen weer in en staan weer buiten.

Vuursalamander en bloemen

Vanwege de zwaarte van de excursie in de grot gaan we met zijn drieën, Lida, Ron en ik (Elly), met Paul op stap. We mogen nog wel zonder laarzen het voorgeborchte van de grot in om de uitleg aan te horen.

Paul rijdt vervolgens naar een plek in het bos waar misschien wel een vuursalamander te vinden is. Helaas niet.

We willen graag naar een bloemenweide. Dat moet lukken, want Paul kent alle mooie plekjes. We komen bij een hellingweide met weer een grote verrassing: een nieuwe orchidee, de 'kogelorchis'. Daarvoor gaan we languit op onze buik. (foto: Elly van Es)

Niet minder blij zijn we met een witte harlekijn, de drietandorchis, het eerste open bloemetje van de welriekende nachtorchis en een plek met pijlbrem. Nog niet in bloei. Ik kende deze niet. Terug bij de grot rijden we met de hele groep naar huis, waar een warme maaltijd op ons wacht als late lunch.

Beren spotten

Beren spotten staat er voor de avond gepland. We rijden om 16:30 uur naar het stadje Stari trg, alwaar een informatiecentrum is over de bruine beer. We krijgen daar koffie of thee naar keuze en een welkomstwoord van een vaste medewerker.

Niet doen bij berenspotten (foto: Ad Littel)

Vervolgens geeft Paul, die hier gastmedewerker is, een presentatie over de toestand van de populatie van bruine beer in Slovenië. Daarmee gaat het heel goed. Bij overlast voor mensen (plunderen van vuilnisbakken in dorpen) worden dieren afgeschoten. Paul vertelt ook over de schuwheid van bruine beer en over onderlinge gedrag. Ze zijn heel erg solitair en mijden elkaar, behalve in de paartijd. Dan lopen mannen achter de vrouw die ze koos aan, om te voorkomen dat de concurrentie een kans krijgt.

Dankzij de verhalen van Paul over het gedrag van de bruine beer, zien we uit naar een ontmoeting.

Na een korte autotocht met de gids moeten we nog 400 meter lopen door het bos. Een spannend begin. Daar zitten we dan. We hoeven niet lang te wachten of er verschijnt in de bosrand een vos. Vlaamse gaaien en duiven vliegen af en aan, maar ook twee raven laten zich goed bekijken. Dan komt er een das het veld op. Hij weet de holtes met voer voor de beren te vinden. Soms zien we alleen een dikke kont, maar dan ook weer die prachtige snuit.

Een havik wordt in de boom vlak voor de hut gespot. Hij duikt tot drie keer toe tussen twee stenen, waar stukjes vlees verstopt liggen. Zo dichtbij, een schoonheid! Als toegift verschijnt er nog een tweede vos met een witte punt aan zijn staart.

De 3 uur in stilte zijn voorbij.

Blij met het moois dat we hebben gezien, raken we bij het horen van de waarneming van twee jonge en twee volwassen beren door de andere groep wel wat teleurgesteld. Gelukkig hebben we de berenfolder en een echte pootafdruk. In het busje eten we de restanten op van de vandaag als avondmaal bedoelde lunch.

De tweede berenhut (door Mike Hirschler)

Om 17 uur zijn we al bij het infocentrum van de streek. We krijgen er thee en Paul vertelt er ons over de beren in de streek/Slovenië en hoe het zal gaan straks naar en in de hut. Want we gaan beren kijken, hopen we. We worden in twee groepen gedeeld, afhankelijk van de moeilijkheid van het soort trapje dat naar de hut leidt en om 18 uur zijn we allemaal ter plekke. Een steile stalen trap leidt hoog naar een houten hut. Alles lijkt nieuw, maar hij schijnt toch al 5 jaar oud te zijn. Voor mijn groep met Ad, Hanny en Tineke, is het Zdravko die ons begeleidt. Zdravko begeleidt dit soort uitjes gedurende 5 maanden in het jaar, bijna elke dag! Hij spreekt helaas geen Engels, dus communicatie is mager. We weten al wel dat flitsen niet mag, geen lichtjes in de camera, geen geklik en zeker niet praten. Dat laatste lijkt me wat overdreven vanwege de goede isolatie van de hut, met o.a. dubbele ramen, maar we houden ons eraan. We zitten comfortabel op goede kussens en het is helemaal niet koud. De stilte treedt in.

We kijken vanuit de hut over een open plek in het bos en we vragen ons af waar nu dat voer ligt. We krijgen wel te horen dat er wat vlees, mais en fruit is neergelegd, maar waar? De eerste die het bal opent is een buizerd die zich tegoed doet aan iets wat wel vlees zal zijn. Een drietal merels, alle mannetjes, vliegen rond, twee gaaien, een roodborst en op een gegeven moment een grote bonte specht komen langs. Het is nog volop licht, het zal wel enige tijd duren, denken we, voordat er iets komt. Ik dut in en ook Ad. Om 18.27 ineens een beer! Een jong dier zo te zien, dat de plekken schijnt te kennen, want het loopt bewust naar de plekken om er rotsblokken weg te trekken

en ergens in de grond wat eten op te duiken. Ook ergens onder de wortels van een grote fijnspaar haalt hij eten weg. Ineens sprint hij weg en wordt het stil. Na enige tijd komen de merels en gaaien terug, de buizerd zien we niet weer. Na een uur komt er ineens een andere beer op het toneel. We horen later dat het beiden jonge dieren betreft van een jaar of twee-drie oud. Ook dit dier begint bij de rotsblokken en de boom en komt daarna dichterbij om andere plekken te onderzoeken en er eten te vinden. Het is leuk en interessant om te zien. Als deze beer na enige tijd vertrokken is, vindt Zdravko het genoeg en even na 20 uur verlaten we de hut terwijl het nog licht is. Maar we hebben echt goed deze beren kunnen

zien en meer zal het wel niet worden. Maar op de terugweg rijden we als het ware nog tegen twee andere beren aan, waarschijnlijk een vrouwtje en een mannetje, welke laatste, zoals het ons mannen betaamt, achter de dame aangaat. Vier beren, wat willen we nog meer?

Daarna is het wachten op de andere groep, die, naar even later blijkt, helaas geen beren heeft gezien, maar wel das, vos, havik en raaf. Op de terugweg in de bus eten we onze 'lunch' als avondeten (vanmiddag hebben we al warm gegeten), lekkere hapjes! Na afloop drinken we allemaal tezamen nog een sapje en een wijntje in een klein zaaltje van ons onderkomen en sluiten we de dag heel gezellig af.

Dinsdag 13 mei: We volgen de rivier

(door Hanny van Wijgerden) (foto's : Hannie van Wijgerden)

Het belooft een mooie dag te worden. Om 07:00 uur maak ik al een rondje door het veld vanaf de aardig stromende beek in het dorp.

Waterspreeuwen ontbreken hier helaas. Het is al warm in de zon, maar het is meer gaan waaien, waardoor fotograferen lastiger is geworden. In de schaduw van een hoge eik blijf ik wat toeven en dan klinkt er plotseling het geluid van een grijskopspecht boven mijn hoofd: wat een verrassing! Door de app Merlin erop attent gemaakt, hoor ik even later ook een wielewaal verder weg. Wat een fantastisch begin van de dag!

Vandaag is het ontbijt een uur later gepland omdat we gisteren zo'n vermoeiende dag hadden. De meesten hebben besloten eindelijk een korte broek aan te trekken. Ik houd het vanwege het risico op teken nog op een dunne lange broek met pijpen in de sokken.

Ron met prikstok en Ad met keverzuiger bij het meer.

Paul rijdt ons naar het Meer van Cerknica waar we stoppen bij een plek met nabij veel riet. Daar zien we een minisnoek in het water, poelslakken, levendbarende(!) slakken en enkele kikkers: poel-

groene-, of bastaardkikker. Ron zoekt naar wieren. Rondom staan pluimessen in bloei. Ik ontdek nog een braamsprinkhaan en een bloed-cicade. Terug bij het busje ziet iemand de eerste bloeiende pimpermooi, waarvan de klootvormige vruchten ronde zaden bevatten, lijkend op de kralen van een rozenkrans. Onze Vlaamse zuiderburen noemen hem daarom de paternosterboom (en wij ook wel de klootjesboom).

Vervolgens rijden we langs het meer richting Otok, het enige stuk land dat als eiland boven water blijft wanneer het meer zijn maximale hoogte heeft bereikt. Nu is er nog een verbindingsweg met het vasteland waar we een purperreiger zien overvliegen. Valken in de lucht leiden tot discussie: boomvalken of roodpootvalken? Waarschijnlijk beide. Ook een aantal geelpootmeeuwen vliegt over, hier even gewoon als bij ons zilvermeeuwen.

Dan rijden we naar een splinternieuwe vogelkijkhut aan het meer, die helaas gebouwd werd boven de plek waar een paartje (het enige?) roodhalsfuten broedde, dat daarna niet meer verscheen. We lopen langs een kleurige bijenkast, zoals één die we even later ook zien, maar dan omgeven door schrikdraad onder hoge spanning tegen beren, die zoals bekend wel van een hapje honing houden.

Vanuit de wat hooggelegen kijkhut zien we niet veel bijzonders op een aantal grote zilverreigers in de verte na. Over het glas lopen een paar schietmotten.

De lunch genieten we vanaf een schitterend maar winderig uitzichtpunt, waar de korte broeken worden betreurd, maar waar de gevulde broodjes weer goed in de smaak vallen.

We kijken uit over de groene vallei van Rakov Skocjan met het meanderende riviertje de Rak. Deze vallei is ontstaan door ineenstorting van het plafond van een in miljoenen jaren gevormde zeer grote grot, waarna het tot dan ondergrondse riviertje aan de oppervlakte kwam en de resten kalksteen heeft opgelost. De Rak loopt nu 2 km door deze vallei, waar hij beiderzijds ondergronds verder gaat.

Dan rijden we door om de loop van het water te volgen en bereiken we een indrukwekkende natuurlijke brug, restant van het plafond van de grot, waar de instorting niet volledig is geweest. Daar stroomt in de diepte de rivier versneld door en vliegt een gele kwikstaart rond.

Bij de volgende stop zien we het water breder uitstromen, o.a. over een heel diep gat waarboven visjes zwemmen en schaatsenrijders voortbewegen.

De redding van Ron

Ron zoekt zoals in alle wateren naar waterplanten en vooral wieren en glibbert plotseling van de kant af, waarbij hij zijn evenwicht niet kan bewaren en in het water plonst. Binnen no time is hij er weer uit, hoewel toch deels doorweekt. Gelukkig is er wat kleding te leen, maar zijn prachtige nieuwe schoenen zitten vol modder.

Even later komen we bij een veel massievere kalkstenen brug van eenzelfde oorsprong als de vorige, waar het water onderdoor verder stroomt. Op de grazige oevers vliegen meerdere bosbeekjuffers rond. Aan de andere kant van deze brug kunnen we van bovenaf de stroom verder volgen een tunnel in. Dan houden we nog even halt bij een tot ruïne vervallen kerkje ter ere van St. Cantianius, waar een muurhagedis zich ligt op te warmen.

Kerkruiene op rotsboog; zoek de muurhagedis (foto: Ad. littel)

Vervolgens rijden we huiswaarts met een noodzakelijke stop bij de supermarkt voor de avondlijke genoegens.

Inmiddels hebben we een nieuw haantjesgedrag in de groep: wie kan het hardste niezen?

Ik schrik er geregeld van op.

Uitzicht van onze lunchplek op 13 mei over de noordkant van Cerknisko jezero. Zelfde locatie als foto op voorplat verslag, maar deze is van Hannie van Wijgerden en eigenlijk mooier, maar helaas in oblong.

Woensdag 14 mei: naar Pivka en omgeving

(door Ad Littel) (foto's: Ad Littel)

Om 07:00 uur word ik wakker van bouwvakkers die op de binnenplaats luid praten. Het zijn stukadoors die een deel van de gevel van het familiehuis van Ivanka netjes gaan bijwerken. Roken schijnt erbij te horen. Ik ben eigenlijk toch al wakker en besluit een rondje achter de huizen van ons dorp Žerovnica te wandelen. Er lijken boerenschuren te staan, maar van landbouwdieren en dergelijke heb ik nog niets gezien.

Het valt tegen: de schuren zijn mooi ambachtelijk en van hout gebouwd, en er staat materieel waarmee je in de grote vlakte van het meer gras kunt

hooien. Maar geen spoor van dieren of bedrijvigheid. Ook niet van de koeien en varkens die Ivanka zou houden en ons als lokaal eten voorschotelt. Ik denk dat de koeien ergens in de vlakte van het meer staan en niet behoeven te worden gemolken. Bij de burens wel een ren met kippen en eenden. De aandacht van de bewoners gaat vooral uit naar het door maaien netjes houden van de gazons onder de boomgaarden en in de voortuinen. Mijn conclusie: echte landbouw bestaat hier niet meer.

Hooibalen, aardappelakkertje en het kasje van Ivanka
Men maait de vlakte om het hooi te verkopen en spit achter het huis een klein stukje grond om,

teneinde daar voor eigen gebruik aardappels, groenten en/of graan te verbouwen. Dat drukt de kosten van levensonderhoud, maar echt geld verdienen doe je hier door 's morgens vroeg met je auto naar Ljubljana of een andere grote plaats te rijden en daar kantoor- of fabriekswerk te doen. Dat is mijn beeld van de Sloveense economie.

Zoals steeds, ontbijten we om 08:00 uur. De 'early birds' hebben uitgevonden dat alles al klaarstaat omstreeks 07:45 uur. Dus dan kun je lekker wakker worden met koffie en je favoriete gerechten. En dan is het ook geen moeite om op tijd aan het dagprogramma te beginnen. Dit maal hebben we een afspraak om 10:00 uur in Pivka, dus vertrekt Paul met de bus al om 08:50. Via Cerknica (hoe vaak zullen wij dat nog zien?) en de snelweg en dan weer over een regionale weg rijden we naar het streekcentrum Pivka. Op deze weg is het extreem druk, want hoewel geen autosnelweg, is dit de enige verbinding met Rijeka, de grootste haven van Kroatië. Eenmaal in Pivka vergeet je dit direct als je parkeert bij het Ekomuzej.

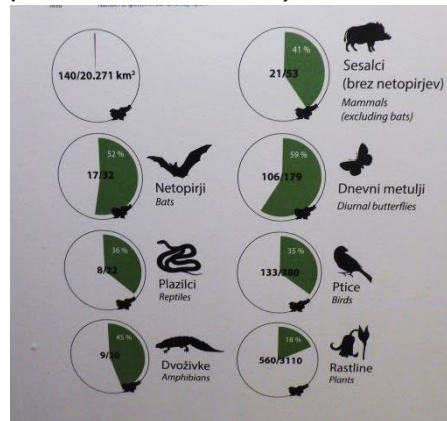
Dit ligt net buiten het stadje tegen de heuvels aan en heeft zoals de naam zegt een museale tentoonstelling die op aantrekkelijke manier informatie verschaft over de ecologie van het karstgebied van Slovenië en meer bijzonder over het Krajinski Park. We zijn iets te vroeg, maar dat geeft gelegenheid om de infoborden buiten te bekijken en vogels te spotten vanaf een gewaagd platform boven de beek die diep beneden stroomt.

Die beek is onderdeel van het karstverhaal. Eenmaal binnen, leren wij dat het meeste water ondergronds stroomt en alleen bij een harde steenlaag, of bij een grote doline als beek zichtbaar is. Het museum geeft veel mogelijkheden om via interactie met vooral mechanische installaties meer te weten over hoe water in een karstgebied natuur oplevert. Leuk voor kinderen is ook een soort zandbak, waarin je met stempels

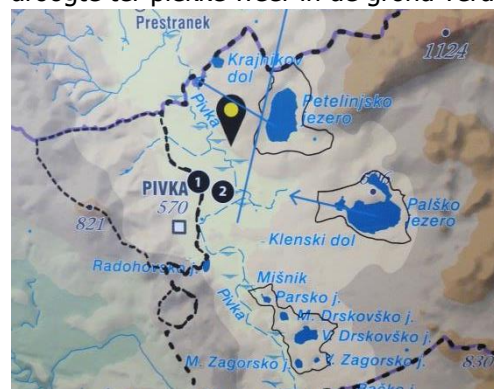
sporen van grote zoogdieren kunt maken. Ook onze groep zwicht voor die verleiding.

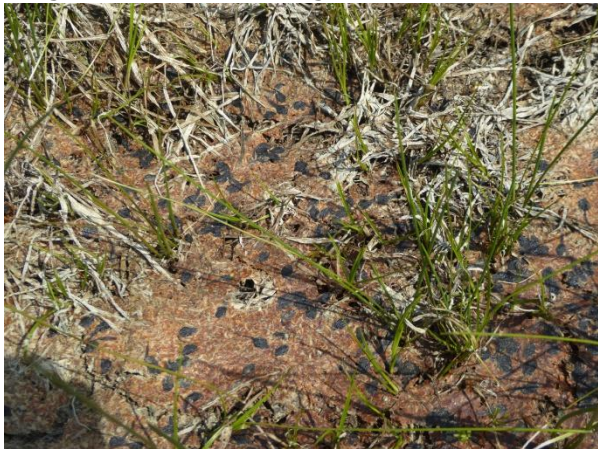
De verschillende boomsoorten worden getoond aan de hand van houtblokken. Verder een indrukwekkende statistiek over het aandeel van de omgeving van Pivka, het Krajinski Park, in de biodiversiteit van Slovenië (enkele oppervlakteprocenten van het land).

Het museum bestaat pas hooguit een jaar, en ontvangt deze dag ook een internationale groep deskundigen in natuureducatie. We lopen de route door het museum net voor deze grote groep en zullen die later nog bij de wandeling in de omgeving tegenkomen. Want het verhaal van binnen het Ekomuzej gaan wij ook buiten bekijken. Elk karstgebied is weer anders. Is de vlakte bij onze dorp Žerovnika vooral een grote vlakte met enkele afvoerputjes in het noorden waarin het water verdwijnt, de omgeving van Pivka is meer een gatenkaas. Een gebied waar bij hevige regenval kleine meertjes ontstaan die bij droogte ter plekke weer in de grond verdwijnen.

We rijden naar één van deze meertjes, het Petelinsko jezero, en Paul weet niet of er nog water staat. Nou: niet dus. We zien een grazige vlakte en passeren een bordje dat aangeeft hoe hoog het water ooit heeft gestaan in 2014.

Een massagraf

Vele meters dieper in de vlakte vinden we de afvoergaten in de grond via de wit-roze plekken die geheel blijken te bestaan uit miljoenen dode kieuwpootkreeftjes. Er zijn ook zwarte vlekken die we herleiden naar dode paddenlarven. Een massagraf is het hier. Het waterregime lijkt vooral te worden gewaardeerd door *Ranunculus repens*, dus voor de flora behoeven we hier niet te komen.

Dan worden we even vrolijk van een volwassen boomkikker (*Hyla arborea*) die ons vanuit het gras rustig aankijkt. Weinig natuurlijke vijanden, klaarblijkelijk. We lopen weer naar de bus en nemen nog wat vlinders waar (dwergblauwtje en gele luzernevlinder) en leuke planten (*Plantago tenuifolia* en *Viola elatior*). Mike ziet een exemplaar grauwe klauwier.

Bij de bus staat geheel toevallig een picknickbank. Daar nuttigen wij de lunch. De bank zakt aan één zijde door wegens houtrot, maar de schadde laat zich improvisoir herstellen en er zijn ook nog kampeerstoelen van Paul. Helaas valt de op zich weer creatieve lunch bij mij weer niet goed: ik verdraag al dagenlang die leuk uitzierende taartjes en koekjes en broodjes niet vanwege het varkensspek, de kruiden en het zout. Gelukkig zijn

er vandaag ook een soort vlaaibodems waarop we enkele chutneys kunnen smeren (vruchten en bonen/courgette). Dat valt bij mij beter. Ook het appelsap is lekker.

Na de lunch zoeken we het hoger op en rijden de bergen in. In de verte zien wij de kapel op de Sveta Trojica staan, waar wij zondag waren. Maar zo ver gaan we niet. Op de zuidhelling van een berg ten westen daarvan zijn mooie kruidrijke hooilanden, waarin wij ons ruim een uur verlustigen. Wel veel soorten op herhaling, maar ook flink wat nieuwe, zoals *Cynanchum vincetoxicum*, *Linum perenne*, *Bunium ferulaceum* en *Tuberaria spec.* (een zonneroos). Ik zie het eerste exemplaar groentje (vlinder) en ook verder barst de dagvlinderwereld lekker los.

We rijden een klimmend dal in en bereiken een hooiland met veel orchideeën, anjers (*Dianthus ponthederiae*) en *Asphodelus albus*. Vanwege storten hier van sneeafval en andere rommel vraag je je wel af, hoe lang de boeren dit nog in stand kunnen houden.

Een laatste stopje is bij een plasje dat naast de weg op de berghelling ligt en er niet spannend uitziet. Laat dit nu een belangrijk habitat van de geelbuikvuurpad zijn. We zien al meteen enkele exemplaren traag zwemmen en belangstelling tonen voor soortgenoten. Hoe langer je kijkt, hoe meer je er ziet. Weinig minder dan een orgie. We fotograferen ze en sommigen pogen ze te vangen. De steile oever bemoeilijkt dit.

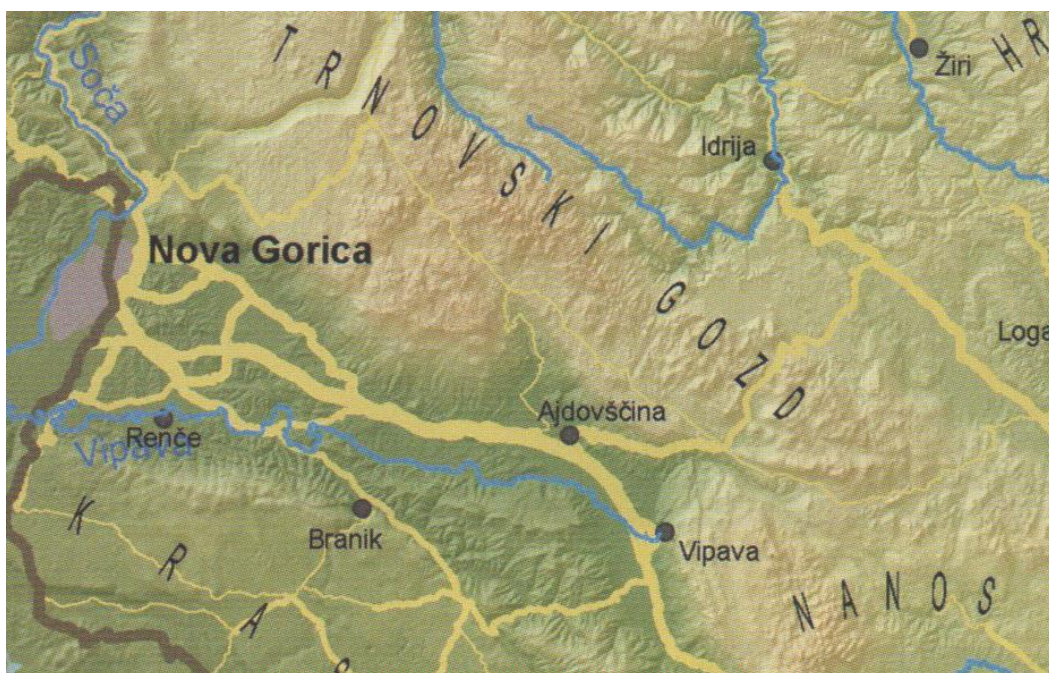

Daarna rijden we dezelfde route via Pivka en de snelweg en (jawel hoor:) Cerknica naar ons pension terug. Ruim de tijd voor een lekker bier en voor het opbergen van gevangen vlinders en kevers.

Van het diner heb ik geen aantekening gemaakt. Ook hiervoor geldt, dat ik helaas niet het vette eten verdraag dat Ivanka voor ons maakt, ook al doet ze er op ons verzoek minder zout in. Ik had beter kunnen aangeven dat ik vegetariër ben, en hebben gezien wat ze dan had klaargemaakt. Gelukkig is er veel wijn om mij te troosten, zodat ik na het diner circa 2 uur besteed aan de redactie van mijn foto's. Ik zet in elke bestandsnaam wat de foto voorstelt, vooral als het plantensoorten

betreft. Thuis kan ik dat niet meer uitzoeken of opbrengen. Het is een goede gewoonte, omdat ik langs die weg mijn ervaringen van een excursiedag evalueer. Er komen ook goede gesprekken uit voort met reisgenoten zoals Tineke, die haar digitale kennis inzet om de juiste soortnamen te bepalen. Dank daarvoor, Tineke.

Na een stevige borrel is het niet moeilijk om lekker in te slapen.

Donderdag 15 mei 2025: Op naar de Kliffen bij Ajdovščina

(door Ron Mes) (foto's: Ron Mes)

We rijden wéér een keer via Cerknica naar de snelweg en draaien de weg op richting Koper. Zowaar stuiten we daar even later op een korte file omdat een vrachtwagen een deel van zijn lading verloren is. Het lijkt ons zoiets als mais. Maar het oponthoud duurt niet lang en Paul rijdt ons weer rustig naar de bestemming. Die blijkt hoog boven de stad Ajdovščina te liggen. We klimmen via de weg naar Col en dan weer terug via Kovk en zitten dan op zo'n 800 meter hoogte op een bergrug met de naam Trnovski Gozd. Het is echt weer een doline-landschap vol diepe gaten en heuveltjes, karakteristiek voor de kalk waar ze hier wel heel veel van hebben.

Dan gaat de korte wandeling naar onze eerste klif. Een windje kondigt het klif aan en we zwerven wat uit over het klif en genieten van het uitzicht op Ajdovščina. Er staan wat berg-nachtorchissen, dwergbremmen met lijsten op de stengel en hartbladige kogelbloem (*Globularia cordifolia*), een gedrongen broertje van de gewone kogelbloem die we al eerder zagen. Of is hij gedrongen door de stevige wind die hier regelmatig waait? Een klein stukje naar beneden aan het klif staat een soort steenbreek *Saxifraga spec.* met mooie zilveren randjes langs het blad. Ook worden er enkele vlinders gesignaleerd; dat was eerder nauwelijks het geval door de koude in de voorafgaande weken.

Op de rand van het eerste klif

Hartbladige kogelbloem (*Globularia cordifolia*)

Soort steenbreek *Saxifraga spec.*

Met de bus vertrekken we en rijden naar Otlica. Daar lunchen we in het dorp onder een forse linde met picknicktafel en poes. De lunch is alweer een grote verrassing met onder andere een hartige tulband. In de aangrenzende weide wordt de eerste *Campanula* gevonden, helaas een gewone *C. patula*. Ook nu weer een wandeling naar een winderig klif met een wat minder makkelijk

beloopbaar stukje door het bos. Dan komen we bij de bezienswaardigheid "het Raam" (Naravbo Okno). Dit blijkt een uitgesleten doorkijk door de kalkwand heen. Daarachter is weer een uitzicht op de stad in het dal en in plaats van een afgrond ontdekt Mike dat het pad over het Raam gewoon doorloopt.

Het Raam

Moerasporelmoervlinder

Na de wandeling terug rijden we via het gehucht Predmeja naar beneden door een dal naar de stad Vipava. Daar wachten ons meerdere verrassingen. Allereerst de Italiaanse mussen met hun lichte wangetjes. Het valt nog niet mee om ze echt goed in het zicht te krijgen. Ze vliegen overal rond maar stilzitten is er niet bij. De tweede verrassing is het Italiaanse ijs en voor sommigen zelfs echte koffie. Een wandeling naar de betonnen en rechtgetrokken 'beek' blijkt een teleurstelling: wat viezig met algen maar geen waterplanten. Geen wonder in zo'n stad.

Dan via de supermarkten van Cerknica terug naar ons pension. Mooi tijdig terug en even tijd om op orde te komen.

Plattegrond van Škocjanski Zatok, met links het getijdengebied en rechts het zoete moeras. NB: in dit moeras zijn de kleuren voor diep en ondiep water verwisseld. (bron: folder van infocentrum)

Vrijdag 16 mei: naar de kust bij Koper door Tineke Hirschler (foto's: Tineke Hirschler)

Na het ontbijt op de standaardtijd zijn we klaar voor vertrek. Maar dan blijken de schoenen van Mike weg. Wie is de dief? Ja hoor, Elly! Maar wat lijken die schoenen op elkaar! Na een eerlijke ruil en het aantrekken van de schoenen kunnen we op pad. We zijn iets verlaat op weg.

Na 5 kwartier rijden zien we de Adriatische zee voor ons liggen. We zijn aangekomen bij Škocjanski Zatok, een moerassig natuurpark ingeklemd tussen de snelweg, een industrieterrein en de haven. Het was lange tijd een vuilnisstort, maar dankzij inspanningen van natuurorganisaties is het schoongemaakt en heeft het zich mooi ontwikkeld. Er komen heel veel lokale mensen wandelen en sporten.

Het zoete moerasgebied (foto: Ad Littel)

Het is prachtig zonnig weer, maar het waait behoorlijk. Even later zijn we blij met de wind, heerlijk verkoelend!

We bekijken de maquette van het gebied naast het infocentrum en gaan dan op pad. Het park bestaat uit een zout getijdengebied en zoet moerassig gebied. We bewandelen met de klok mee een breed grindpad dat om het zoetwatergebied heen loopt. Op verschillende plekken zijn kijkschermen. Bij een van de schermen komt een grote groep schooljeugd die de uitleg van 'de juf' niet volgt en niet geïnteresseerd lijkt. Jammer, want dit is uniek in Slovenië. De uitkijktoren is helaas niet open.

We zien veel nieuwe soorten vogels, waaronder dwergstern en dwergaalscholver. Maar ook steltkluut, tureluur, visdief en zwarte zwaan. Op veel plekken laat de Cettizanger zich horen en concurreert hij met de grote karekiet. Verderop zien we tafeleend, kleine plevier en een Balkan gele kwik. Een groep roodwangschildpadden ligt te zonnen.

We maken onszelf lekker met de gedachte aan echte koffie, maar het is al 12:15 uur als we weer bij het busje zijn en we besluiten de koffie over te slaan. We rijden een klein stukje naar de baai bij Koper. We hebben hier uitzicht op grote schepen die op de rede liggen, op een jachthaventje en een grasstrand. We bezetten twee bankjes om te lunchen. We hebben weer een verrassend gerecht bij de lunch: ingemaakte knoppen van de morgenster! Bijna alles gaat weer op. Mike spot een zilverplevier en een kuifaalscholver. Er zwemmen twee knobbelzwanen op zee. De Adriatische zee zal wel niet al te zout zijn, zeker niet in de noordpunt.

Het strand van Koper

Na de lunch lopen we over een vlonderpad door een zoutgrasland/moeras. Daar zien we nieuwe soorten planten zoals heen, heem en zeerus. We zien overeenkomst en verschil met onze kwelders. Ook dit is uniek in Slovenië. Terug bij de P-plaats struinen we aan de andere kant van de baai nog een stukje. Daar liggen allemaal schelpjes en zien we nog twee bergeenden en een groepje kleine zilvereigers. En natuurlijk ook nog even wat nieuwe soorten

Zaterdag 17 mei: Nog een keer de karst! door Lida den Ouden (foto's: Ad Littel)

Vandaag is het bewolkt en wat frisser. Maar af en toe zon en dan is het weer warm. De bus brengt ons een heel eind richting Koper en de Adriatische Zee, via de snelweg.

Maar we maken onderweg een ochtendstop bij een windmolen. Er zijn maar drie windmolens in Slovenië, en alle drie staan ze in deze regio. We zijn hier in de buurt van Senožeče, circa 20 km van de zee.

planten, waaronder de kleverige alant en een gele honingklaver op het strandje.

Zoutgrasland aan de Adriatische Zee (foto: Ad Littel)

We zijn om 15 uur terug bij het busje en rijden naar huis waar we om 16 uur aankomen. Lekker tijd om zelf in te vullen.

We eten vanavond een soort hutspot met weinig wortel, appelmoes en een stuk kip. Ivanka heeft inmiddels door hoe weinig zout ze moet gebruiken. Het smaakt ons allemaal een stuk beter.

Na het eten wordt er weer gedetermineerd aan meegenomen planten en gemaakte foto's en brengt Lida weer heel wat *Carex*'en op naam. Het was een geslaagde dag in een heel andere biotoop.

Als wij uit de bus stappen, staan we meteen weer in een mooie, bloemrijke weide. De bloemenzee geeft een blauw-gele gloed aan het landschap. We lopen over een steenslagpad naar de windmolen waarbij aan weerszijden extensief door schapen en ezels begraasde veldjes liggen. Langs het pad weer veel bloemen, waaronder schorseneer, mooi bloeiend. Hetzelfde pad terug, en dan met de bus tot circa 10 km van de zee.

Langs een lokale weg richting Crni Kal vinden we een parkeerplaats in het (open) bos. Daar lunchen we eerst lekker. Elke dag is de lunch weer anders; wat een kokkin!

Vervolgens maken we een lange middagwandeling. Deze voert door extensieve hooiweiden en zeer open bos met verschillende bomen, zoals zwarte den, donzige eik en veel pruikenboom. Die laatste is hier inheems. De ondergroei is rijk vanwege de lichtinval. We vinden Karthuizer anjer, *Orlaya grandiflora*, een endemische weitsoort (*Melampyrum karstiense*), bijenblad (*Melittis philosophium*), drietandorchis (*Neotinea tridentata*) en vuurwerkplant (*Dictamnus albus*). Ook de insecten komen met het warmere weer eindelijk goed los. Op pruikenboom veel gouden tor en op andere bloemen veel dagvlinders, zoals groot geaderd witje, argusvlinder, veldparelmoervlinder en oranje zandoog. Sommige vlinders vliegen letterlijk een stuk met ons mee. Andere vliegen juist weg, en daarom is Elly nog druk met het fotograferen van een boterbloempje (een gele spannervlinder).

Dictamnus

Reisleider Paul verrast ons met een mooi uitzicht. We klimmen een steil stukje vanaf het pad naar boven en komen aan bij een klif vanwaar we een

spectaculair uitzicht hebben over de stad Koper en de Adriatische Zee. Ook goed voor een rustpauze, want we lopen al twee uur. Dan blijkt hier ook een smaragdhagedis (*Lacerta viridis*) te zitten rusten. Een herkansing voor wie hem eerder miste.

Onze vogelaar Mike ziet hier een arendbuizerd (soortnaam niet zonder discussie met Paul) en beleeft hiermee het hoogtepunt van zijn dag. Weer op het wandelpad terug passeren ons steeds nieuwe leuke planten. Zo wijst Paul op een groep vliegenorchis en vinden we eenzame exemplaren van muggenorchis, hommelenorchis en gewoon bosvogeltje. Qua orchies kan het hier niet op! Ook een oliekever kruist ons pad; voor velen een eerste ontmoeting.

Aporia op Orlaya

Wanneer wij denken dat we zijn verdwaald, blijkt Paul ons via een rondwandeling te hebben teruggebracht bij het dorpje nabij onze bus. We bewonderen nog even de begraafplaats, alwaar een groep gele pijpbloem (*Aristolochia lutea*) en een vervellingshuid van geelgroene toornslang. Tot slot worden we nog even hilarisch over een wit gebouwtje waarin een AED zit, en waarop ons wordt meegedeeld dat de sleutel verkrijgbaar is bij de inwoners van het dorp, helaas op meer dan 5 minuten lopen. Dan maar beter geen hartprobleem!

Na nog een stukje wandelen komt de bus in zicht en deze rijdt ons terug naar onze accommodatie; aankomst om 16:30 uur.

De tijd voor het diner van 18:30 uur benutten velen van onze reisgroep om alvast wat in te pakken, want morgen is onze vertrekdag.

Zondag 18 mei: dag van vertrek

(door Hannie van Wijgerden) (foto's: Hannie van Wijgerden)

Om 6.00 uur word ik wakker en besluit nog even te gaan wandelen voor het ontbijt.

Ik merk tot mijn verbazing dat het kraanwater redelijk snel opwarmt vandaag: een kans om eerst nog even te douchen. Dan de koffer grotendeels inpakken.

Daarna ga ik naar buiten waar enerzijds een donkere lucht hangt en anderzijds de zon schijnt, resulterend in een schone regenboog, terwijl ik nog aan de zonkant loop.

Wat word ik iedere keer toch blij als ik de wielewaal hoor!

Het haastige gezang van de zwartkop wordt een stoorzender om andere vogelgeluiden te onderscheiden. Er vallen even een paar druppels. Bij het ontbijtbuffet staan ook de door Elly zo gewenste flensjes weer. We rekenen onze drankjes af.

Vervolgens een korte toespraak voor Ivanka bij wijze van afscheid. Handen worden hartelijk geschud.

Om 9.00 uur gaan we op pad bij regen en onweer. Bij de eerste stop blijf ik in het busje zitten met Lida en Ad, terwijl de anderen een kijkje bij de brug gaan nemen. Als we verder rijden klinken er van dichtbij flinke onweerslagen en valt ons een forse hagelbui op het dak. Gelukkig is het de laatste dag en hebben we alle andere dagen prachtig weer gehad.

We hopen bij al deze nattigheid vuursalamanders bij een beek aan te treffen, maar dat zit er helaas niet in. De beek is bijna droog gevallen op een miezerig stroompje na.

In een poel naast de weg bij Nova Vas (Nieuwdorp) staat waterdrieblad uitbundig te bloeien.

Twee maal Menyanthes

We rijden over rustieke weggetjes en komen bij het Bloke plateau, een veenweidegebied met een meanderende beek waarin Paul, vandaag in laarzen geschoeid, een net uitwerpt. Hij vangt larven van een bosbeekjuffer en van een libel en ook tot zijn grote genoegen een klein exemplaar van de inheemse rivierkreeft die op de hand van Mike een dappere dreighouding aanneemt.

Het begint weer te druppelen, vlinders laten zich niet zien en we stappen weer op om naar de lunchplek bij de brug aan het meer te gaan, waar we de eerste dag in de welkome schaduw van een boom lunchten. Nu weet Paul er gebruik te maken van een fraaie houten tegen regen beschutte

plek, met Europees geld gefinancierd. Ik blijf onderweg steeds gapen, want deze keer heb ik bij het ontbijt geen koffie gedronken, vergetend welk effect dat heeft.

Voor Ron is Chara leuker dan Astacus (foto: Ad Littel)

We moeten even wachten op Lilijana, die ons deze keer persoonlijk de lunch komt brengen, die zij elke dag voor ons bereid heeft, iedere dag met andere lekkernijen. Het is koud buiten, maar gelukkig brengt zij deze keer ook warme kruidenthee mee. We bedanken haar hartelijk voor haar fantasierijke hapjes. Ook Paul hadden we hier in alle rust willen bedanken, maar we vergeten het! Dan maar op het laatst.

We rijden terug naar ons verblijf en hebben nog een uur om ons klaar te maken voor de terugreis. Ik maak nog even een videotje van mijn kamer, nu die weer opgeruimd is.

Om 14.00 uur rijdt Paul ons naar Ljubljana, ca. 40 km verderop, waar hij ons een uur later afzet en we gehaast afscheid moeten nemen op een punt waar hij eigenlijk niet mag staan.

De restauratie van Station Ljubljana Centraal: nogal wat vergane glorie, maar een prima wachtplek.

We hebben nog tijd voor een kop koffie in een gerieflijk hoekje van de stationshal.

Tineke heeft voor ons een trein gereserveerd die twee vertrektijden eerder gaat dan het oorspronkelijke plan, waarbij we dan vervolgens maar 10 minuten overstaptijd zouden hebben.

Gezien onze perikelen op de heenreis een uitstekend idee. We vertrekken nu om 16.00 uur, rijden een groot stuk langs de rivier de Sava, en hebben rond 19.30 in Graz ruim de tijd voor een gezellige ontspannen maaltijd in een pizzeria, die op zondag als enige aardige gelegenheid in de omgeving van het station geopend blijkt. Mike had deze als verkenner ontdekt.

Om 22.30 stappen we in de slaaptrein naar Stuttgart, waar we ons meteen in de couchettes begeven.

Maaltijdsalade van Ad in Graz (foto: Ad Littel)

Maandag 19 mei

In de ochtend krijgen we van de steward koffie of thee en een chocoladebroodje.

In Stuttgart de overstap naar Keulen en voor mij vervolgens linea recta naar Amsterdam Centraal, waar ik rond 15.30 aankom. Tineke, Mike en Elly zijn al in Arnhem uitgestapt omdat zij in Oost-Nederland wonen en de anderen (Lida, Ad, Ron en Ellen) in Utrecht.

Einde van een prachtige reis! Helaas voor mij niet alleen de eerste, maar ook de laatste KNNV-hotelreis, zoals Tineke ons vertelde. Ik kan er goed begrip voor opbrengen.

Overzicht van waargenomen soorten (hogere) planten

(samengesteld door Ad. Littel en met correcties en aanvullingen van Paul Veenfliet)

Verantwoording

In de hier gepresenteerde lijst van waargenomen soorten planten zijn de soorten gealfabetiseerd op familie en vervolgens op soortnaam. Dit heeft de voorkeur van de auteur, omdat genusnamen nog wel eens veranderen, én omdat het een indruk geeft van de samenstelling van de Sloveense flora op familieniveau.

De namen zijn merendeels gebaseerd op de volgende flora's:

- *Heukels' flora van Nederland*, 24e druk, Lenie Duistermaat red. (2020), Noordhoff & Naturalis BC.
- *Excursionsflora von Österreich*, 1e druk, W. Adler, K. Oswald & R. Fischer (1994), Verlag Eugen Ulmer.
- *Wild flowers of the Mediterranean*, 2^e druk, M. Blamey & Ch. Grey-Wilson (2008), A&C Black.

Omdat wij maar 1 dag aan de Adriatische Zee verbleven, bleek de meegetorste en zeer complete gids van Chris Thorogood (*Field guide to the wild flowers of the East Mediterranean*, 2019) niet erg nuttig.

Veel soorten konden al in het veld worden benoemd; soms hielp de applicatie Obsidentify van Tineke daarbij. 's Avonds werden lastige gevallen bekeken met boeken erbij.

Reisleider Paul Veenfliet heeft de soortenlijst op enkele punten aangepast aan de actuele staat van de wetenschap.

Familienamen zijn ontleend aan Duistermaat. Met name in de in 2004 opgesplitste familie Liliaceae is helaas nog steeds beweging. Ook de Nederlandse namen zijn ontleend aan Duistermaat. Een aantal niet-Nederlandse soorten is van een verzonden Nederlandse naam voorzien (vaak vertaling uit het Duits); deze staan tussen enkele aanhalingstekens. In andere gevallen is alleen een Nederlandse genusnaam gebruikt, voorafgegaan door 'een soort ...'.

In totaal worden 260 soorten vermeld. Dat is maar een fractie van de rijke Sloveense flora. Wat Paul Veenfliet zei, klopt: elk bos dat je bezoekt, bevat weer enkele verrassingen. We hebben naar ons gevoel wel een goede indruk gekregen van de rijkdom van de Sloveense bossen; bossen waarvan de Nederlandse maar een saai afspiegeling zijn.

Tijdens de wandelingen noteerde uw rapporteur vooral belangwekkende soorten. Een aantal pan-Europese gewone planten, zoals meerjarige madelief, paardenbloem en straatgras (enz.) werd niet genoteerd. Het aantal soorten moet geen wedstrijd zijn.

De reisgroep van 2017 rapporteerde 307 soorten, en was dus iets ijveriger. Maar ook die groep meldt, dat het doel was om karakteristieke soorten per deelgebied te noteren.

soortnaam	familienaam	Ned. naam	datum(me)
<i>Adoxa moschatellina</i>	Adoxaceae	muskuskruid	10
<i>Sambucus ebulis</i>	Adoxaceae	kruidvlier	15
<i>Alisma plantago-aquatica</i>	Alismataceae	grote waterweegbree	18
<i>Sarcocornia fruticosa</i>	Amaranthaceae	'overjarige zeekraal'	16
<i>Allium neopolitanum</i> (of: <i>A. roseum</i>)	Amaryllidaceae	soort look	16
<i>Allium ursinum</i>	Amaryllidaceae	daslook	10
<i>Allium vineale</i>	Amaryllidaceae	kraailook	17
<i>Leucojum aestivum</i>	Amaryllidaceae	zomerklokje	10, 12
<i>Narcissus radiiflorus</i>	Amaryllidaceae	soort witte narcis	11
<i>Bunium ferulaceum</i>	Apiaceae		14, 17
<i>Carum carvi</i>	Apiaceae	karwij	10
<i>Chaerophyllum temulum</i>	Apiaceae	dolle kervel	15
<i>Eryngium campestre</i>	Apiaceae	kruisdistel	14
<i>Hacquetia epipactis</i>	Apiaceae	pakjesbloem	9
<i>Laserpitium latifolium</i>	Apiaceae	'breedblad bergkummel'	9, 11
<i>Laserpitium siler</i>	Apiaceae	'echte bergkummel'	11
<i>Orlaya grandiflora</i>	Apiaceae	straalscherm	17
<i>Sanicula europaea</i>	Apiaceae	heelkruid	10, 11
<i>Seseli libanotis</i>	Apiaceae	hertswortel	15
<i>Siler montanum</i> (= <i>Laserpitium siler</i>)	Apiaceae	'bergkummel'	15

<i>Sium latifolium</i>	Apiaceae	grote watereppe	13
<i>Vincetoxicum hirundinaceum</i> (= <i>Cynanchum vinc.</i>)	Apocynaceae	witte engbloem	11, 14
<i>Arum maculatum</i>	Araceae	gevlekte aronskelk	10
<i>Asarum europeum</i>	Araceae	mansoor	9, 10
<i>Aristolochia lutea</i>	Aristolochiaceae	soort pijpbloem	17
<i>Aristolochia pallida</i>	Aristolochiaceae	soort pijpbloem	15
<i>Periploca laevigata</i>	Asclepiadaceae		16
<i>Asperagus officinalis</i>	Asparagaceae	gewone asperge	14, 16
<i>Convallaria majalis</i>	Asparagaceae	lelietje-van-dalen	9
<i>Maianthemum bifolium</i>	Asparagaceae	dalkruid	10
<i>Muscari</i> (= <i>Leopoldia</i>) <i>comosa</i>	Asparagaceae	kuifhyacint	17
<i>Ornithogalum pyrenaicum</i>	Asparagaceae	bosvogelmelk	16
<i>Polygonatum odoratum</i>	Asparagaceae	gewone salomonszegel	10
<i>Polygonatum verticillatum</i>	Asparagaceae	kranssalomonszegel	11
<i>Asphodelus albus</i>	Asphodelaceae	soort affodil	11, 14
<i>Asplenium ruta-muraria</i>	Aspleniaceae	muurvaren	13
<i>Asplenium scolopendrium</i>	Aspleniaceae	tongvaren	10
<i>Asplenium trichomanes</i>	Aspleniaceae	steenbreekvaren	10, 12
<i>Asplenium viride</i>	Aspleniaceae	groensteel	12
<i>Achillea millefolia</i>	Asteraceae	duizendblad	9
<i>Aposeris foetida</i>	Asteraceae	'stinksla'	9, 10
<i>Artemisia spec.</i>	Asteraceae	soort alsem	15
<i>Bellis annua</i>	Asteraceae	eenjarige madelief	11
<i>Bupthalmum salicifolium</i>	Asteraceae	'koeienoog'	17
<i>Centaurea montana</i>	Asteraceae	'bergcentaurie'	15
<i>Cirsium palustris</i> (of <i>C. pannonicum</i> ?)	Asteraceae	kale jonker	12
<i>Crepis biennis</i>	Asteraceae	groot streepzaad	10
<i>Dittrichia viscosa</i>	Asteraceae	kleverige alant	16
<i>Hieracium caespitosum</i> (= <i>Pilosella caesp.</i>)	Asteraceae	weidehavikskruid	17
<i>Lactuca perennis</i>	Asteraceae	blauwe sla	17
<i>Lactuca stoechas</i>	Asteraceae	'stinksla 2'	13
<i>Leucanthemum vulgare</i> (<i>Chrysanthemum leuc.</i>)	Asteraceae	margriet	14
<i>Petasites albus</i>	Asteraceae	wit hoefblad	9
<i>Pilosella officinarum</i> (= <i>Hieracium pilosella</i>)	Asteraceae	muizenoor	17
<i>Scorzonera villosa</i>	Asteraceae	soort schorseneer	17
<i>Tragopogon dubius</i>	Asteraceae	'bleke morgenster'	17
<i>Tragopogon officinale</i>	Asteraceae	gewone morgenster	9
<i>Tragopogon pratensis</i> s.l.	Asteraceae	morgenster	10, 12
<i>Berberis vulgaris</i>	Berberidaceae	gele zuurbes	9
<i>Ostrya carpinifolia</i>	Betulaceae	hopbeuk	11
<i>Struthiopteris spicant</i> (= <i>Blechnum sp.</i>)	Blechnaceae	dubbelloof	10
<i>Myosotis arvensis</i>	Boraginaceae	akkervergeet-mij-niet	14
<i>Myosotis sylvatica</i>	Boraginaceae	bosvergeet-mij-niet	13
<i>Myosotis verna</i>	Boraginaceae	soort vergeet-mij-niet	11
<i>Omphalodes verna</i>	Boraginaceae	vroege vergeet-mij-niet'	9
<i>Onosma spec.</i>	Boraginaceae	soort wasbloem	17
<i>Pulmonaria spec.</i>	Boraginaceae	soort longkruid	10
<i>Alyssum montanum</i>	Brassicaceae	soort schildzaad	17
<i>Arabidopsis arenosa</i>	Brassicaceae	rozetsteenkers	13

<i>Arabis hirsuta</i>	Brassicaceae	ruige scheefkelk	9, 14
<i>Arabis turrita</i> (= <i>Pseudoturritis turrita</i>)	Brassicaceae	soort scheefkelk	15
<i>Armoracia rusticana</i>	Brassicaceae	mierikswortel	10
<i>Barbarea stricta</i>	Brassicaceae	stijf barbarakruid	10
<i>Barbarea vulgaris</i>	Brassicaceae	gewoon barbarakruid	10, 12
<i>Cardamine bulbifera</i>	Brassicaceae	bolletjeskers	9, 10
<i>Cardamine enneaphyllos</i>	Brassicaceae	soort veldkers	10
<i>Cardamine heptaphylla</i> (= <i>Dentaria hept.</i>)	Brassicaceae	soort veldkers	11
<i>Erysimum nevadense</i> cf.	Brassicaceae	soort raket	15
<i>Erysimum rhaeticum</i>	Brassicaceae	'zwitserse steenraket'	15
<i>Lepidium draba</i>	Brassicaceae	pijlkruidkers	16
<i>Raphanus raphanistrum</i>	Brassicaceae	knopherik	16
<i>Rorippa amphibia</i>	Brassicaceae	gele waterkers	13
<i>Thlaspi hirsuta</i>	Brassicaceae	soort krodde	9
<i>Thlaspi praecox</i>	Brassicaceae	soort krodde	9
<i>Campanula patula</i>	Campanulaceae	weideklokje	15
<i>Phyteuma nigrum</i>	Campanulaceae	zwarte rapunzel	9
<i>Knautia arvensis</i> cf.	Caprifoliaceae	beemdkroon	12
<i>Knautia drymeia</i>	Caprifoliaceae	soort beemdkroon	15
<i>Lonicera alpigena</i>	Caprifoliaceae	soort kamperfoelie	9
<i>Lonicera xylosteum</i>	Caprifoliaceae	rode kamperfoelie	9
<i>Scabiosa columbaria</i>	Caprifoliaceae	duifkruid	10, 17
<i>Arenaria serpyllifolia</i>	Caryophyllaceae	gewone zandmuur	14
<i>Dianthus carthusianorum</i> / <i>ponthederiae</i>	Caryophyllaceae	soort anjer	14
<i>Dianthus giganteus</i>	Caryophyllaceae	hoofdjesanjer	17
<i>Honckenia peploides</i>	Caryophyllaceae	zeepostelein	16
<i>Moeringia muscosus</i>	Caryophyllaceae	soort muur	10
<i>Moeringia trinervis</i>	Caryophyllaceae	drienerfmuur	10
<i>Silene nutans</i>	Caryophyllaceae	nachtsilene	15
<i>Silene saxifraga</i>	Caryophyllaceae	soort silene	15
<i>Helianthemum nummularia</i>	Cistaceae	geel zonneroosje	17
<i>Tuberaria spec.</i>	Cistaceae	soort zonneroosje	14
<i>Colchicum autumnale</i>	Colchicaceae	herfsttijloos	18
<i>Sempervivum tectorum</i>	Crassulaceae	huislook	11
<i>Bolboschoenus maritimus</i>	Cyperaceae	heen / zeebies	16
<i>Carex acuta</i>	Cyperaceae	scherpe zegge	13
<i>Carex digitata</i>	Cyperaceae	vingerzegge	9
<i>Carex distans</i>	Cyperaceae	zilte zegge	16
<i>Carex divulsa</i>	Cyperaceae	ijle bermzegge	16
<i>Carex echinata</i>	Cyperaceae	sterzegge	13
<i>Carex flacca</i>	Cyperaceae	zeegroene zegge	9
<i>Carex otrubae</i>	Cyperaceae	valse voszegge	16
<i>Carex paniculata</i>	Cyperaceae	pluimzegge	18
<i>Carex punctata</i>	Cyperaceae	stippelzegge	12
<i>Carex remota</i>	Cyperaceae	ijle zegge	div.
<i>Eleocharis spec.</i>	Cyperaceae	soort waterbies	18
<i>Luzula luzuloides</i>	Cyperaceae	witte veldbies	15
<i>Schoenus nigricans</i>	Cyperaceae	knopbies	10
<i>Scirpoides holoschoenus</i>	Cyperaceae	kogelbies	16
<i>Dryopteris dilatata</i>	Dryopteridaceae	brede stekelvaren	10
<i>Dryopteris filix-mas</i>	Dryopteridaceae	mannetjesvaren	10

<i>Equisetum sylvaticum</i>	Equisetaceae	bospaardenstaart	16
<i>Erica carnea</i>	Ericaceae	'winterhei'	18
<i>Monotropa hypopitys</i>	Ericaceae	stofzaad	11
<i>Euphorbia amygdaloides</i>	Euphorbiaceae	amandelwolfsmelk	10
<i>Euphorbia carniolica</i>	Euphorbiaceae	soort wolfsmelk	9
<i>Euphorbia cuparissias</i>	Euphorbiaceae	cypreswolfsmelk	9
<i>Euphorbia dulce</i>	Euphorbiaceae	soort wolfsmelk	12
<i>Euphorbia fragifera</i>	Euphorbiaceae	soort wolfsmelk	17
<i>Euphorbia lucida</i>	Euphorbiaceae	'glanswolfsmelk'	13
<i>Euphorbia verrucosa</i>	Euphorbiaceae	soort wolfsmelk	9
<i>Mercurialis annua</i>	Euphorbiaceae	tuinbingelkruid	10
<i>Amorpha fruticosa</i>	Fabaceae	indigostruik	16
<i>Anthyllis vulneraria</i>	Fabaceae	wondklaver	17
<i>Chamaecytisus hirsutus</i>	Fabaceae	soort brem	14, 15
<i>Chamaecytisus purpureus</i>	Fabaceae	driekleurige brem	14
<i>Coronilla valentina</i> (= <i>Securigera val.</i>)	Fabaceae	soort kroonkruid	16
<i>Dorycnium pentaphyllum</i>	Fabaceae	'kaakklaver'	17
<i>Genista sagittale</i> (= <i>Chamaespartium sag.</i>)	Fabaceae	pijlbrem	14
<i>Genista sericea</i>	Fabaceae	soort kleine stekelbrem	15
<i>Hippocrepis comosa</i>	Fabaceae	paardenhoeftklaver	15
<i>Lathyrus sylvestris</i>	Fabaceae	boslathyrus	9
<i>Lathyrus tuberosus</i>	Fabaceae	aardaker	16
<i>Medicago orbicularis</i>	Fabaceae	soort rupsklaver	16
<i>Medicago polymorpha</i>	Fabaceae	ruige rupsklaver	16
<i>Melilotus indicus</i>	Fabaceae	witte honingklaver	16
<i>Onobrychis viciifolia</i>	Fabaceae	esparcette	17
<i>Trifolium campestre</i>	Fabaceae	liggende klaver	16
<i>Trifolium incarnatum</i>	Fabaceae	incarnaatklaver	14
<i>Trifolium montanum</i>	Fabaceae	soort klaver	17
<i>Trifolium rubens</i>	Fabaceae	purpere klaver	17
<i>Vicia oroboides</i>	Fabaceae	soort wikke	9, 10
<i>Vicia sepium</i>	Fabaceae	heggewikke	10
<i>Quercus cerris</i>	Fagaceae	moseik	13, 14
<i>Quercus pubescens</i>	Fagaceae	donseik	16
<i>Gentiana asclepiadacea</i>	Gentianaceae	'zijdeplantbladgentiaan'	11
<i>Gentiana cruciata</i>	Gentianaceae	kruisbladgentiaan	15
<i>Gentiana lutea</i>	Gentianaceae	gele gentiaan	11
<i>Gentiana verna</i>	Gentianaceae	soort gentiaan	9
<i>Geranium columbinum</i>	Geraniaceae	fijne ooievaarsbek	10, 14
<i>Geranium nodosum</i>	Geraniaceae	knopige ooievaarsbek	10
<i>Globularia punctata</i> cf.	Globulariaceae	soort kogelbloem	9, 15
<i>Iris illyrica</i> (= <i>Iris pallida</i> ssp. <i>illyrica</i>)	Iridaceae	soort lis	11, 15
<i>Ajuga genevensis</i>	Lamiaceae	soort zenegroen	10
<i>Ajuga hirsutus</i>	Lamiaceae	soort zenegroen	15
<i>Ajuga pyramidalis</i>	Lamiaceae	harig zenegroen	9
<i>Bartsia alpina</i>	Lamiaceae	'bartsia'	11
<i>Clinopodium alpinum</i>	Lamiaceae	'alpensteenthijm'	15
<i>Lamium strumarium</i>	Lamiaceae	gele dovenetel	10
<i>Lamium orvala</i>	Lamiaceae	grote dovenetel	9, 10
<i>Melittis melissophyllum</i>	Lamiaceae	bijenblad	11, 17
<i>Mentha aquatica</i>	Lamiaceae	watermunt	18

<i>Prunella vulgaris</i>	Lamiaceae	brunel	9
<i>Salvia officinalis</i>	Lamiaceae	gewone salie	9
<i>Lilium carnolicum</i>	Liliaceae	soort lelie	11
<i>Linum julicum</i>	Linaceae	soort vlas	14
<i>Althaea officinalis</i>	Malvaceae	heemst	16
<i>Paris quadrifolia</i>	Melanthiaceae	eenbes	10
<i>Veratrum album</i>	Melanthiaceae		9
<i>Menyanthes trifoliata</i>	Menyanthaceae	waterdrieblad	18
<i>Fraxinus angustifolia</i>	Oleaceae	soort es	16
<i>Fraxinus ornus</i>	Oleaceae	pluimes	div.
<i>Anacamptis morio</i>	Orchidaceae	harlekijnorchis	14
<i>Cephalanthera damasionum</i>	Orchidaceae	bleek bosvogeltje	9, 11, 17
<i>Gymnadenia conopsea</i>	Orchidaceae	muggenorchis	17
<i>Listera ovata</i>	Orchidaceae	grote keverorchis	9, 10
<i>Neotinea tridentata</i>	Orchidaceae	'drietandorchis'	17
<i>Neotinea ustulata</i>	Orchidaceae	aangebrande orchis	9, 14
<i>Neotteea nidus-avis</i>	Orchidaceae	vogelnestje	9
<i>Ophrys apifera</i>	Orchidaceae	bijenorchis	17
<i>Ophrys insectifera</i>	Orchidaceae	vliegenorchis	17
<i>Orchis majalis</i>	Orchidaceae	brede orchis	12
<i>Orchis mascula</i>	Orchidaceae	mannetjesorchis	15
<i>Orchis militaris</i>	Orchidaceae	soldaatje	14
<i>Orchis pallens</i>	Orchidaceae	bleke orchis	9
<i>Orchis quadripunctata</i>	Orchidaceae	drietandorchis	9
<i>Platanthera bifolia</i>	Orchidaceae	welriekende nachtorchis	14, 15
<i>Platanthera chlorantha</i>	Orchidaceae	bergnachtorchis	15
<i>Orobanche lutea</i>	Orobanchaceae	rode bremraap	17
<i>Rhinanthus minor</i>	Orobanchaceae	kleine ratelaar	14
<i>Oxalis acetosella</i>	Oxalidaceae	gewone klavertzuring	10
<i>Paeonia officinalis</i>	Paeoniaceae	pioenroos	11
<i>Plantago alpina</i>	Plantaginaceae	'bergweegbree'	14, 17
<i>Plantago media</i>	Plantaginaceae	harige weegbree	9, 17
<i>Plantago tenuiflora</i> cf.	Plantaginaceae	soort weegbree	14
<i>Pseudolysimachion longifolium</i> (= <i>Veronica long.</i>)	Plantaginaceae	grote ereprijs	13
<i>Veronica chamaedrys</i>	Plantaginaceae	gewone ereprijs	div.
<i>Veronica multifida</i>	Plantaginaceae	soort ereprijs	14
<i>Veronica serpyllifolia</i>	Plantaginaceae	thijmereprijs	9, 12
<i>Limonium angustifolium</i>	Plumbaginaceae	soort lamsoor	16
<i>Anthoxanthum odoratum</i>	Poaceae	reukgras	12
<i>Arundo donax</i>	Poaceae	Spaans riet	16
<i>Avena sterilis</i>	Poaceae	wilde haver	16
<i>Poa bulbosa vivipara</i>	Poaceae	knolbeemdgras	13
<i>Polypogon monspeliensis</i>	Poaceae	baardgras	16
<i>Stipa tenuisissima</i> (= <i>Nassella ten.</i>)	Poaceae	fijn vedergras	17
<i>Polygala (Polygaloides) chamaebuxus</i>	Polygalaceae	soort vleugeltjesbloem	9
<i>Polygala comosa</i>	Polygalaceae	kuifvleugeltjesbloem	10, 15
<i>Polygala vulgaris</i>	Polygalaceae	gewone vleugeltjesbloem	9
<i>Cyclamen purpurascens</i>	Primulaceae	soort cycloam	10
<i>Primula auricula</i>	Primulaceae	soort sleutelbloem	15
<i>Primula vulgaris</i>	Primulaceae	soort sleutelbloem	10

<i>Aquilegia nigricans</i>	Ranunculaceae	soort akelei	9
<i>Caltha palustris</i>	Ranunculaceae	dotterbloem	10
<i>Delphinium elatum</i>	Ranunculaceae	ridderspoor	11
<i>Ficaria verna</i>	Ranunculaceae	speenkruid	10
<i>Helleborus niger</i>	Ranunculaceae	soort nieskruid	9
<i>Hepatica nobilis</i>	Ranunculaceae	leverbloempje	10
<i>Pulsatilla montana</i>	Ranunculaceae	soort wildemanskruid	11
<i>Ranunculus trichophyllus</i>	Ranunculaceae	kleine waterranonkel	10
<i>Ranunculus bulbosus</i>	Ranunculaceae	knolboterbloem	14
<i>Ranunculus lanigunosus</i>	Ranunculaceae	wollige boterbloem	9
<i>Ranunculus repens</i>	Ranunculaceae	kruipende boterbloem	14
<i>Rhamnus saxatilis</i>	Rhamnaceae	'rotswegedoorn'	11
<i>Fragaria moschata</i>	Rosaceae	soort bosaardbei	9
<i>Geum rivale</i>	Rosaceae	knikkend nagelkruid	13
<i>Prunus cerasus</i>	Rosaceae	soort kers	11
<i>Rosa glauca</i>	Rosaceae	'bergroos'	11
<i>Rosa pendulina</i>	Rosaceae	soort roos	11
<i>Sanguisorba minor</i>	Rosaceae	kleine pimpernel	9
<i>Galium cruciata</i>	Rubiaceae	kruisbladwalstro	15
<i>Galium odoratum</i>	Rubiaceae	lievevrouwebedstro	11
<i>Sherardia arvensis</i>	Rubiaceae	blauw walstro	9, 16
<i>Dictamnus albus</i>	Rutaceae	'vuurwerkplant'	17
<i>Ruta graveolens cf.</i>	Rutaceae	wijnruit	15
<i>Viscum abietis</i>	Santalaceae	'sparremaretak'	11
<i>Chrysosplenium alternifolium</i>	Saxifragaceae	verspreidbladig goudveil	10
<i>Saxifraga lanceolata</i>	Saxifragaceae	soort steenbreek	15
<i>Saxifraga rotundifolia</i>	Saxifragaceae	soort steenbreek	10
<i>Melampyrum karstiense</i>	Scrophulariaceae	soort weit, endemisch	17
<i>Scrophularia canina</i>	Scrophulariaceae	hondshelmkruid	17
<i>Staphylea pinnata</i>	Staphyleaceae	pimpernoot	13
<i>Tamarix gallica cf.</i>	Tamaricaceae	Franse tamarisk	16
<i>Daphne alpina cf.</i>	Thymelaeaceae	soort peperboompje	11
<i>Celtis australis</i>	Ulmaceae	Europese netelboom	16
<i>Valeriana montana</i>	Valerianaceae	'bergvaleriaan'	11
<i>Valeriana officinalis</i>	Valerianaceae	grote valeriaan	12
<i>Valeriana tripteris</i>	Valerianaceae	soort valeriaan	11
<i>Viola arvensis</i>	Violaceae	akkerviooltje	15
<i>Viola canina</i>	Violaceae	hondsviooltje	10
<i>Viola elatior</i>	Violaceae	'hoge viool'	14
<i>Vitis vinifera</i>	Vitaceae	wijnstok	16

Overzicht van door Ron Mes waargenomen Characeae/kranswieren en hun begeleiders

(met excuus voor de hoeveelheid wit in de cellen)

soort	soort NL	datum	Bijzonderheden	locatie
<i>Nitella opaca</i>	Donker glanswier	2025-05-10		Slovenië, Zerovnica, snelstromende beek door het dorp bovenstrooms van de brug. Ranunculus cf aquatilis / trichophyllos
<i>Chara sp.</i>	Kransblad spec.	2025-05-10	Chara met veel stekels (9); Alisma lanceolatata (3); Ranunculus cf. aquatilis / trichophyllos (5); Eleocharis palustris (2). Iris pseudacorus (1); Salix sp. (1); Tolypella (?); In omgeving Schoenos nigricans, zomerklokje, Kleine valeriaan. Stijf barbarakruid. veel kokerjuffers met blaadjes	Slovenië, een gegraven poel (ca. 8-10 jaar geleden) in verlaten / extensief begraasd overstromings grasland (Volvsica / Usivek)
<i>Tolypella sp.</i>	Boomglanswier spec.	2025-05-10	Chara met veel stekels (9); Alisma lanceolatata (3); Ranunculus cf. aquatilis / trichophyllos (5); Eleocharis palustris (2). Iris pseudacorus (1); Salix sp. (1); Tolypella (?); In omgeving Schoenos nigricans zomerklokje Kleine valeriaan. Stijf barbarakruid. veel kokerjuffers met blaadjes	Slovenië, een gegraven poel (ca. 8-10 jaar geleden) in verlaten / extensief begraasd overstromings grasland (Volvsica / Usivek)
<i>Tolypella cf hispanica</i>	Spaans? Boomglanswier	2025-05-10	Chara met veel stekels (9); Alisma lanceolatata (3); Ranunculus cf. aquatilis / trichophyllos (5); Eleocharis palustris (2). Iris pseudacorus (1); Salix sp. (1); Tolypella (?); In omgeving Schoenos nigricans, zomerklokje, Kleine valeriaan, Stijf barbarakruid. veel kokerjuffers met blaadjes	Slovenië, een gegraven poel (ca. 8-10 jaar geleden) in verlaten / extensief begraasd overstromings grasland (Volvsica / Usivek)
<i>Chara globularis</i>	Breekbaar kransblad	2025-05-10	Chara met veel stekels (9); Alisma lanceolatata (3); Ranunculus cf. aquatilis / trichophyllos (5); Eleocharis palustris (2). Iris pseudacorus (1); Salix sp. (1); Tolypella (?); In omgeving Schoenos nigricans zomerklokje Kleine valeriaan. Stijf barbarakruid. veel kokerjuffers met blaadjes	Slovenië, een gegraven poel (ca. 8-10 jaar geleden) in verlaten / extensief begraasd overstromings grasland (Volvsica / Usivek)

<i>Chara contraria v. hispidula</i>	Brokkelig kransblad	2025-05-10	Chara met veel stekels (9); Alisma lanceolatata (3); Ranunculus cf. aquatilis / trichophyllos (5); Eleocharis palustris (2). Iris pseudacorus (1); Salix sp. (1); Tolypella (?); In omgeving Schoenos nigricans zomerklokje Kleine valeriaan. Stijf barbarakruid. veel kokerjuffers met blaadjes	Slovenië, een gegraven poel (ca. 8-10 jaar geleden) in verlaten / extensief begraasd overstromings grasland (Volvica / Usivek)
<i>Tolypella glomerata</i>	Klein boomglanswier	2025-05-13		Slovenië RAK snelstromende beek zeer variabele diepte glashelder, Sium lathifolium Rorippa amfibia Ranunculus cf. (pseudo)fluitans Rode waterereprijs Nitella opaca één slecht ex. Potamogeton spec. (breedbladig)
<i>Nitella opaca</i>	Donker glanswier	2025-05-13		Slovenië RAK snelstromende beek zeer variabele diepte glashelder Sium lathifolium Rorippa amfibia Ranunculus cf. fluitans Rode waterereprijs Nitella opaca
<i>Chara vulgaris v. longibracteata</i>	Gewoon kransblad	2025-05-14		Slovenië, Lemige poel 0,4m diep met geelbuikvuurpadden met eieren. 1X4 m EC 357, pH 7,2 (papier)
<i>Chara contraria</i>	Brokkelig kransblad	2025-05-16		Slovenië, Skoyanski Zatok natuurontwikkelingsgebied Vorig jaar alle riet verwijderd Wouwaap Bosruiter Stelkluut
<i>Chara cf. aspera f. inermis</i>	Ruw kransblad	2025-05-18		Slovenië Poel t.b.v. afwatering van de weg. Veelal natblijvend
<i>cf Chaetophora lobata</i>	kogelwier	2025-05-18	dit wiertje/alg zat tussen de rizhoiden van de Chara cf.aspera f. inermis	Slovenië Poel t.b.v. afwatering van de weg. Veelal natblijvend

Chara globularis Breekbaar kransblad 2025-05-18

Slovenië In Blokah-vlakte
(veenplateau) rivier
Blosica aan de weg
Velike Bloke Chara is
dominant, geen andere
waterplanten beetje viezig
met algen Op de oever
Schoenus ferrugineus

Schoenus ferrugineus Bruine knopbies 2025-05-18

Slovenië In Blokah-vlakte
(veenplateau) aan de weg
Velike Bloke Oeverplant

Uitzicht over ZW-deel van Cerknisko Jezero vanuit de vogelkijkhut op Otok-eiland. (foto: Ad Littel)

Overzicht waargenomen soorten vogels in Slovenië mei 2025

(door Mike Hirschler)

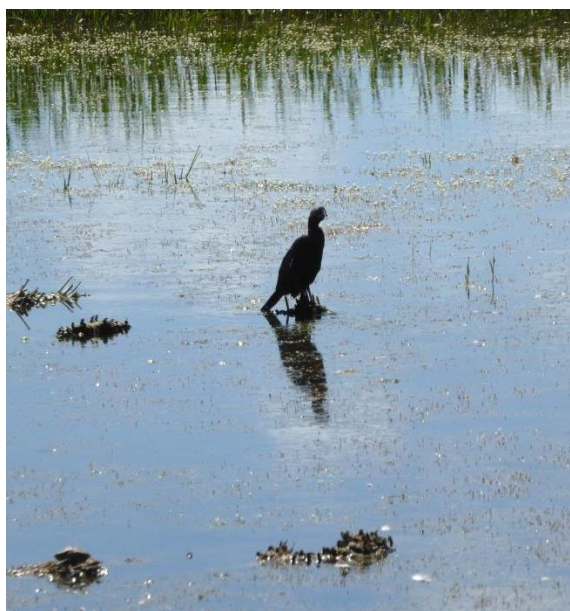
Verantwoording

De meeste waarnemingen zijn gedaan op basis van eigen deskundigheid. Bij zang was de applicatie 'Merlin' vaak behulpzaam. De discussies met Paul waren ook nuttig. In enkele gevallen is ook de vogelgids van Lars Svensson (ANWB Vogelgids van Europa) gebruikt ter controle. Het had de voorkeur van Mike, om de Nederlandse namen te gebruiken en deze te alfabetiseren.

Let op: boomkruiper was twee maal opgenomen en liet zich niet vereenvoudigen. Let op 2: de tabel loopt na soort 37 door op de volgende bladzijde.

1	aalscholver	48	huismus	95	wespendief
2	arendbuizerd	49	huiswaluw	96	wielewaal
3	bergeend	50	italiaanse mus	97	wilde eend
4	bijeneter	51	italiaanse kwikstaart	98	winterkoning
5	boerenzwaluw	52	kleine karekiet	99	witte kwikstaart
6	bosrietzanger	53	kleine plevier	100	woudaap
7	blauwe reiger	54	kleine zilverreiger	101	wulp
8	bonte kraai	55	kneu	102	zanglijster
9	boomklever	56	knobbelzwaan	103	zilverplevier
10	boomkruiper	57	Koekoek	104	zwarte mees
11	-	58	koolmees	105	zwarte roodstaart
12	boomleeuwerik	59	kramsvogel	106	Zwarte specht
13	boompieper	60	kuifaalscholver	107	Zwarte zwaan
14	boomvalk	61	kuifleeuwerik	108	zwartkop
15	bosrietzanger	62	kwartelkoning		
16	bosruiter	63	matkop		
17	braamsluiper	64	meerkoet		
18	bruine kiekendief	65	merel		
19	buizerd	66	nachtegaal		
20	cetti's zanger	67	nachtzwaluw		
21	dodaars	68	ooievaar		
22	draaihals	69	orpheus spotvogel		
23	dwergaalscholver	70	paapje		
24	dwergooruil	71	purperreiger		
25	dwergstern	72	putter		
26	ekster	73	raaf		
27	Europese kanarie	74	rietzanger		
28	fazant	75	ringmus		
29	fuut	76	roerdomp		
30	geelgors	77	roodborst		
31	geelpootmeeuw	78	roodmus		
32	goudhaan	79	roodpootvalk		
33	grasmus	80	rotszwaluw		
34	graszanger	81	sperwergrasmus		
35	grauwe gans	82	spreeuw		
36	grauwe gors	83	staartmees		
37	grauwe klauwier	84	steltkluut		

38	grijskopspecht	85	tafeleend		
39	groene specht	86	tjiftjaf		
40	groenling	87	torenavalk		
41	grote bonte specht	88	tureluur		
42	grote gele kwikstaart	89	turkse tortel		
43	grote karekiet	90	veldleeuwerik		
44	grote lijster	91	vink		
45	grote zilverreiger	92	visdief		
46	hop	93	waterhoen		
47	houtduif	94	waterral		

Dwergaalscholver

Steltkluut

Overzicht van tijdens de reis in Slovenië in mei 2025 waargenomen soorten amfibieën, reptielen, zoogdieren en kreeften

(samenstelling: Ad Littel; aanvulling en correctie: Paul Veenvliet)

Verantwoording

De meeste dieren uit dit overzicht werden toevallig waargenomen tijdens wandelingen. Alleen naar geelbuikvuurpad, muurhagedis, bruine beer en Europese rivierkreeft is gericht gezocht op bekende vindplaatsen.

Voor de wetenschappelijke namen zijn diverse bronnen geraadpleegd.

Amphibia

Bufo bufo (gewone pad) : 14/05 in Petelinjemeer bij Pivka (dode larven);

Bombina variegata (geelbuikvuurpad) : 14/05 dorpje Trnje, bij Pivka;

Hyla arborea (boomkikker) : 14/05 in Petelinjemeer bij Pivka;

Rana ridibunda (meerkikker) : 16/05 Koper.

Reptilia

Natrix natrix (ringslang) : 16/05 moeras Skocjanski zatok bij Koper;

Hierophis (Coluber) viridiflavus carbonaria (geel-groene toornslang) : 17/05 bij Crni Kal;

Anguis fragilis (hazelworm) : 11/05 snelweg nabij Postojna;

Podarcis muralis (muurhagedis) : 13/05 Kerkruiene Krajinski Park; ook bij Žerovnica (div.);

Podarcis siculus (ruïnehagedis) : 16/05 moeras Skocjanski zatok bij Koper;

Lacerta viridis (smaragdhagedis) : 17/05 bij Crni Kal;

Trachemys scripta elegans (roodwangschildpad) : 16/05 moeras Skocjanski zatok bij Koper.

Mammalia

Cervus elaphus (edelhert) : 11/05 pootafdruk in bos Javorniki;

Sus scrofa (wild zwijn) : 11/05 pootafdruk in bos Javorniki;

Lynx lynx (lynx) : 11/05 pootafdruk in bos Javorniki;

Ursus arctos (bruine beer) : 11/05 pootafdrukken in bos Javorniki; 12/05 4 exx. vanuit observatiehut;

Canis lupus (wolf) : 11/05 pootafdruk in bos Javorniki;

Vulpes vulpes (vos) : 12/05 2 exx. vanuit berenobservatiehut;

Meles meles (das) : 12/05 1 ex. vanuit berenobservatiehut;

Lepus europaeus (haas) : 14/05 adult;

Myocastor coytus (beverrat) : 16/05 moeras Skocjanski zatok bij Koper, adult.

Crustacea

Astacus astacus (Europese rivierkreeft) : 18/05 in rivier op Bloke plateau.

Muurhagedis (zwangere vrouw) (foto: Ad Littel)

Overzicht van tijdens de reis in Slovenië in mei 2025 waargenomen soorten dag-actieve vlinders

(samenstelling: Ad Littel en Elly van Es; commentaar: Paul Veenfliet) (foto's van Ad Littel en Elly van Es)

Verantwoording

Tijdens het verblijf in Slovenië werden waarnemingen aan dag-actieve vlinders verricht tijdens de wandelingen. Bekende soorten werden genoteerd; lastige soorten werden gefotografeerd of gevangen en met een vlindergids vergeleken. Ad noteerde alleen dagvlinders; Elly fotografeerde en benoemde ook dag-actieve nachtvlinders. 's Avonds zijn geen waarnemingen gedaan aan nachtvlinders.

De vermelde namen zijn ontleend aan :

'*De nieuwe Vlindergids*' van T. Tolman & R. Lewington, Uitg. Tirion Natuur, 1999.

'*Veldgids dagvlinders, compleet voor NW-Europa*' van I. Wynhoff, Ch. Van swaay & P. Vantieghem, KNNV-Uitgeverij, 2024.

'*Nachtvlinders; veldgids met alle in Nederland en België voorkomende soorten*' van P. Waring & M. Townsend (2003), voor Benelux vertaald en aangepast door de Vlinderstichting, Uitg. Tirion Natuur, 2006.

Beoordeling

Hier worden 39 soorten dag-actieve soorten vlinders gerapporteerd. Dat is voor Slovenië erg weinig. Het betreft bovendien in Europa algemene soorten. Alleen bij het boswitje is dit niet duidelijk, omdat er in Slovenië 3 soorten voorkomen die alleen op basis van hun DNA kunnen worden onderscheiden. Belangrijkste reden voor het geringe aantal vlindersoorten is het koude voorjaar van 2025 in Slovenië. Pas tijdens de laatste dagen van ons bezoek nam het aantal vlinders duidelijk toe. Daaronder bevonden zich vers-ontpopte exemplaren van bij voorbeeld veldparelmoervlinder.

Papilionidae (grote pages)

Papilio machaon (koninginnepage) : 10/05 N-zijde meer Cerknisko Jezero; 11/05 Sveta Trojika;

Iphiclides podalirius (koningspage): 11/05 Sveta Trojika; 14/05 idem; 17/05 bij Crni Kal;

Pieridae (witjes)

Aporia crataegi (groot geaderd witje) : 17/05 bij Crni Kal;

Pieris rapae (klein koolwitje) : 10/05 brug bij meer Cerknisko Jezero;

Pieris napi (klein geaderd witje) : 11/05 bos west van Cerknisko Jezero;

Gonepteryx rhamni (citroentje) : 11/05 berg Sveta Trojika; 13/05 W-oever meer;

Anthocharis cardamines (oranjetipje) : 11/05 bos west Cerknisko Jezero; op Sveta Trojika;

Colias cf. hyale (gele luzernevlinder) : 14/05 droog Petelinjemeer bij Pivka; 17/05 bij Crni Kal;

Leptidea spec. (soort boswitje) : 10/05 bij meer Cerknisko Jezero.

Lycaenidae (kleine pages en blauwtjes)

Callophrys rubi (groentje) : 14/05 westhelling Sveta Trojika;

Cupido minimus (dwergblauwtje) : 11/05 berg Sveta Trojika; 14/05 droog meer bij Pivka;

Celastrina argiolus (boomblauwtje) : 16/05 strand Koper;

Polyommatus bellargus (Adonisblauwtje) : 15/05 bij Ajdovscina;

Polyommatus icarus (icarusblauwtje) : 14/05 westhelling Sveta trojika; 17/05 Crni Kal (m + vr);

Cyaniris semiargus (klaverblauwtje) : 17/05 bij Crni Kal.

Nymphalidae – Nymphalinae ('schoenlappers')

Vanessa atalanta (atalanta) : 11/05 bos westen Cerknisko Jezero

Vanessa cardui (distelvlinder) : 11/05 bos westen Cerknisko Jezero; 16/05 meer Skocjanski zatok;

Aglais urticae (kleine vos) : 15/05 bij Ajdovscina;

Polygonia c-album (gehakkelde aurelia) : 10/05 bij meer Cerknisko Jezero

Melitaea cinxia (veldparelmoervlinder) : 09/05 in bos NO v. Cerknica (rups); 14/05 westhelling Sveta Trojika; 15/05 bij Ajdovscina;

Melitaea phoebe (knoopkruidparelmoervlinder) : 17/05 bij Crni Kal (m);
Euphydryas aurinia (moerasparelmoervlinder) : 17/05 bij Crni Kal.

Nymphalidae – Satyrinae (zandoogjes)

Erebia medusa (voorjaarserebia) : 15/05 bij Ajdovscina;
Maniola jurtina (bruin zandoogje) : 16/05 strand Koper;
Pyronia tithonus (oranje zandoogje) : 17/05 bij Crni Kal;
Coenonympha pamphilus (hooibeestje) : 10/05 N-zijde meer; 14/05 droog meer bij Pivka; 17/05 bij Crni Kal;
Coenonympha arcania (tweekleurig hooibeestje) : 17/05 bij Crni Kal;
Pararge aegeria (bont zandoogje) : 10/05 bij meer; 13/05 W-oever meer;
Lasiommata megera (argusvlinder) : 17/05 bij Crni Kal.

Hesperiidae (dikkopjes)

Pyrgus malvae (aardbeivlinder) : 11/05 Sveta Trojicaberg;
Pyrgus alveus (groot spikkeldikkopje) : 14/05 Pivka omg., bergweide;
Erynnis tages (bruin dikkopje) : 17/05 bij Crni Kal.

Zygaenidae (sint-jansvlinders)

Zygaena loti (soort sint-jansvlinder) : 17/05 bij Crni Kal.

Geometridae (spanners)

Chiasmia clathrata (klaverspanner) : 11/05 Svta Trojecaberg;
Pseudopanthera macularia (boterbloempje) : 11/05 Svta Trojecaberg;
Ematurga atomaria (gewone heispanner) : 14/05 Pivka omgeving, bergweide;
Scopula ornata (kantstipspanner) : 15/05 Ajdovscina.

Noctuidae (uilen)

Euclidia glyphica (bruine daguil) : 17/05 bij Crni Kal.

Tortricidae (bladrollers)

Olethreutes arcuella (geisha): 15/05 Ajdovscina

Veldparelmoervlinder

Tweekleurig hooibeestje

Adonisblauwtje

Zygaena loti

Heispanner

Moerasparelmoervlinder

Bruine daguil

Bruin dikkopje

Geisha

Klaverblauwtje

